VIENYBĖ
Seniausias Amerikos Lietuvių Laikraštis
Įsteigtas vasario 10 d., 1886 metais
(Established February 10th, 1886),

Vienybė

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

VIENYBĖ
Amerikoje Metams: *Lietuvoje $5.00*
Kanadoj, Bra *$4.50.*
PAVIENIS NUM 4 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

XLV METAI | 193 Grand St. Tel.: Greenpoint 9-2427 | Antrad., RUGSĖJO (SEPT.) 22 D., 1931, Brooklyn, N. Y. | Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879 | No. 113

JAPONAI UŽĖMĖ MUKDENĄ IR KITUS MANDŽURIJOS MIESTUS; KINAI TRAUKIASI; RUSAI MOBILIZUOJASI

PEIPING, Kinija. — Associated Press žiniomis, Japonijos kariuomenė pora valandų bombardavus Mandžurijos sostinę Mukdeną puolė miestą ir jį užėmė. Japonų puolimas, sakoma, buvo iššauktas kiniečių užpuldinėjimais Korėjoje ir japonų koncesijose Mandžurijoj. Nepatikrintomis žiniomis, Mukdeno bombardavimo metu užmušta apie 80 kinų kareivių. Nežiurint, kad kiniečiai nešaudė, japonai miestą bombardavo ištisas dvi valandas, vėliau užėmė miestą.

Žiniomis iš Tokio, Japonijos pranešama, kad Mukdene apie 200 kinų kareivių užpuolė japonus jų koncesijose, japonai buvo priversti atsitraukti, tačiau gavus pagalbos puolė Mukdeną ir jį paėmė. Visi Mukdene esą svetimtaučiai dabar pilnoj japonų globoj.

Pranešimais iš kitų šaltinių sakoma, kad kinai norėjo susprogdinti didžiulį geležinkelio tiltą Mukdene. Visi svetimtaučiai ir japonai turi persikelti gyventi į pietinę Mukdeno dalį, kurios visišką kontrolę paėmė į savo rankas japonai. Toj miesto daly pašalinta visa kinų policija.

Tuo tarpu Kinijos nacionalistų vyriausybė pasiuntė Japonijai ultimatumą reikalaujant, kad Japonija atsiprašytų Kinijos už padarytą jiems žalą ir užpuldinėjimus Korėjoje ir nužudymą 200 kareivių Mukdene.

Atrodo, kad santykiai tarp Japonijos ir Kinijos nuolat aštrėja.

Šeštadienio vakare japonų kariuomenė Mandžurijoj puolė kitus Mandžurijos miestus, kuriuos po trumpų susišaudymų su kinų įgulomis užėmė. Žiniomis iš patikrintų šaltinių, japonai užėmė visą pietinę Mandžuriją. Kovose užmušta kinų ir japonų, sužeistų yra apie 300, 600 kinų paimta nelaisvėn.

Kinija reikalauja Japonijos tuoj atitraukti savo kariuomenę iš užimtų vietų, o tuo tarpu Sovietų Rusija Mandžurijos pasieny paskelbė mobilizaciją ir koncentruoja savo karo jėgas. Maskvoje susidarius opinija, kad Japonų-Kinų karas neišvengiamas. Tačiau pranešimais iš Tokio, Japonijos vyriausybė garantuoja, kad kaip tik Mandžurijos klausimas bus galutinai išspręstas japonų kariuomenė bus atitraukta ir nesusipratimai bus išspręsti Tautų Sąjungoje. Kinų ir japonų atstovai Tautų Sąjungoje pareiškė, kad šis susidurimas Mandžurijoj pasaulinei taikai negresia. Kol kas Tautų Sąjunga jokių žygių nedaro. Amerikos Jungt. Valstijų vyriausybė japonų-kinų konflikte nemato Kelloggo pakto laužymo, ir todėl kol kas nesikiša, tačiau reikalui esant, įsikiš. Visi amerikiečiai Mandžurijoj kol kas nepaliesti ir gyvena saugiose vietose.

Lenkai Lietuvoj smarkiai šnipinėja

ALYTUS. — Netoli laikino Lietuvos-Lenkijos rubežiaus, Butrimonių miestely, Vl. Danilavičiutė įkalbėta Lenkijos šnipų rinkti žinias apie Lietuvos kariuomenę. Tuo tikslu ji susipažino su vienu puskarininkiu ir jį prašė pagelbėti jai tų žinių gauti. Kariškis apie tai pranešė savo viršininkui ir politinei policijai. Šie puskarininkui patarė, su mergina nenutraukti ryšių ir duoti padirbtų žinių. Neteisingos, tyčia padirbtos žinios, budavo teikiamos Lenkų špiegams. O kaip pas tą merginą policija padarė kratą, rado daug slaptų dokumentų, surinktų visokių lenkams naudingų žinių. Pas ją ir pinigų nemažai rado. Ji pavietota kalėjiman. Kariuomenės Teismas Danilavičiutę nubaudė 6 metais sunkaus kalėjimo.

BRITANIJOS AUKSAS PLAUKIA Į UŽSIENIUS

LONDON.—Britanijos bankininkai vėliausiu laiku labai susirupino, kada Britanijos auksas vėl pradėjo plaukti į užsienių bankus. Šiomis dienomis iš Londono bankų išvežta apie $8.908.740 vertės aukso į Šveicarijos ir Holandijos bankus. Bankininkai dabar jau reikalauja, kad kol kas jokių pakeitimų vyriausybėje nebutų, nes tas reikštų dar didesnę suirutę, o rinkimai kainuotų daug pinigų, kurių bankininkai negali duoti. Jie prašo, kad premjeras MacDonaldas butų paliktas vyriausybės vaire mažiausiai keturiems metams, t. y. iki Britanijos finansai bus galutinai sutvarkyti.

Iš to galima spręsti, kad anglai nelaukia greito pagerėjimo. Jei jau finansus sutvarkyti užtruks keturis metus, tai ką jau bekalbėti apie bendrą ekonominį pagerėjimą?!

EUROPOS ŠĖRAI KRINTA

NEW YORK. — Veik visos Europos, o ypatingai Britanijos šėrai vėliausiu laiku pradėjo nepaprastai kristi. Londone, New Yorke ir Berlyne kai kurių stambiųjų įmonių šėrai krito 35 taškų. Amerikos finansininkai stebisi ir negali suprasti to priežasties, nes esą Anglijoje dabar nėra nieko tokio svarbaus, kas galėtų paveikti į šėrų kritimą.

Pasekdami Anglijos jurininkus, Londono mokytojai pradėjo streikuoti už algų mažinimą.

Ministeris Balutis serga

KAUNAS. — Lietuvos pasiuntinys Amerikoje ponas Balutis, kurs dabar vieši Kaune, susirgo aklosios žarnos uždegimu. Jam padaryta Kaune operacija. Sveikatai pavojaus nėra.

NEW YORKE DVI SLAPTOS RADIO STOTYS

NEW YORK. — New Yorko policija sako, kad New Yorke veikiančios dvi slaptos radio stotys, kurių viena priklausanti Rusijos Sovietams ir labai dažnai perduodanti slaptas žinias. Tokios slaptos radiogramos jau keletą kartų perimtos ir pasiųstos į Washingtoną ištirti. Kita rádio stotis nežinia kam priklauso. Daroma žygių jas susekti.

Naujojoj Zelandijoj nacionalė valdžia

WELLINGTON, Naujoji Zelandija. — Pasekdama Britanijos pavyzdžiu, Naujoji Zelandija šiomis dienomis išrinko naują ministerių kabinetą, kuris pavadintas nacionale koalicija. Naujoji Zelandija irgi pergyvena ekonominį krizį.

Lietuvoj pigins traukinių bilietus

MARIAMPOLĖ. — Susisiekimo Ministerija yra numačiusi kai kuriose geležinkelių linijose nuženminti keleivinių bilietų kainas, ypač ten, kur yra didelė konkurencija iš autobusų.

Sovietai stebisi Britų laivyno "sukilimu"

MASKVA. — Sovietų spauda jokiu budu negali suprasti kaip tai Britanijoj galėjo įvykti "sukilimas" be kraujo praliejimo. Esą tai stebuklas. Štai, esą kai Rusijoj jurininkai sukilo, tai karininkus sumetė į juras ar į laivų degančius pečius. Tai bent sukilimas...

Sumažino bausmes 400 nusikaltėlių Lietuvoj

KAUNAS. — Tautos Šventės rugp. 8 d. proga, nors ir nėra išleisto amnestijos įstatymo, tačiau apie 300 kalinių bausmės sumažintos. Administratyvišk. (ne teismo) nubaustiems bausmės sumažintos 96 nusikaltėliams.

Katalikų Universitetas bus Pažaisly

PAŽAISLIS. — Numatytas steigti Kaune katalikiškas Universitetas, kaip kai kurie Kauno laikraščiai praneša, bus įsteigtas Pažaislyje. Universitetą žada išlaikyti katalikiškos draugijos iš aukų.

Lietuvos-Rusų prekyba

KAUNAS. — Rusijos prekybos atstovas Angarskis apsilankė pas Ministerį Pirmininką ir Finansų Ministerį poną Tubelį. Jo apsilankymas surištas su prekybos reikalais.

SUSIRŪPINO PASAULIO DEPRESIJA

WASHINGTON. — Amerikos Jungt. Valstijos, Britanija ir Francija atnaujino pasikalbėjimus kaip pašalinti dabartinę pasaulinę depresiją, atnaujinti ir stabilizuoti valstybių finansus, prekybą bei pramonę. Svarbiausia be ne bus surasti pagrindą reikalaujantį tų trijų valstybių kooperacijos ir bendro veikimo ta kryptim. Dėl to net kalbama apie asmeniškus pasikalbėjimus tarp Francijos premjero Laval ir prezidento Hooverio. Šiuo laiku tų visų trijų valstybių atstovai jau pradėjo tuo reikalu ne oficiališkas derybas.

Dėl moratoriumo prailginimo Amerikos vyriausybė dar jokių žygių nedaro ir nedarys kol Europos finansinė ir politinė buklė galutinai nusistovės, tačiau jei bus reikalas, yra galimybių, kad Hooveris bandys prailginti moratoriumą dar keliems metams.

Paryžiuje labai susidomėta Lavalo ir Hooverio asmenišku pasikalbėjimu. Francijos spauda entuziastiškai tokį pasimatymą remia.

NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJOJ MOTERŲ NEREIKIA...

GENEVA.— Kai kurie Tautų Sąjungos atstovai pasiulė pakviest Nusiginklavimo Konferencijoj bendrai dalyvauti ir moterų organizacijų atstoves, tačiau Ispanijos ir Anglijos atstovams pasipriešinus, kad esą pasaulinėje politikoje ne moterims vieta, Tautų Sąjungos Komisija pareiškė, kad Nusiginklavimo Konferencijoj moterų nereikia...

BRITANIJOS VYRIAUSYBEI DUOTA PUSIAU DIKTATORIŠKOS TEISĖS

LONDON. — Britanijos Žemesnieji Rumai vyriausybei suteikė pusiau diktatoriškas teises tuose valstybės klausimuose kur liečiama krašto ekonominę buklę. Tačiau pastebėta, kad visi toki diktatoriški žygiai turi buti vyriausybės narių vienbalsiai užgirti.

Parlamentariniai rinkimai dabar priklausys nuo susidėjusių aplinkybių.

$20.000.000 DARBAMS

ALBANY, N. Y. — New Yorko legislatura rugsėjo 19 d. priėmė gubernatoriaus Roosevelto pasiulymą asignuoti $20.000.000 naujiems viešiems darbams New Yorko valstijoj, kuriems bus paimti visi ar bent dauguma valstijos bedarbių. Tą sumą gauti, kaip gubernatorius siulė, bus pakelta income tax 50%. Valstijos Senatas ir Assamblėja šio įstatymo projektą priėmė.

Šis įstatymas priimtas gelbėti New Yorko valstijos bedarbius.

Daug amerikiečių Lietuvoj

KLAIPĖDA. — Iš viso šių metų vasarą, neskaitant atskirai parvykusių, į Lietuvą atvyko ekskursijomis 1600 lietuvių iš Amerikos. Apie penktoji dalis jų palieka Lietuvoje vis apsigyventi.

JAPONIJOJ ŽEMĖS DREBĖJIMAS

TOKIO, Japonija. — Associated Press žiniomis, rugsėjo 21 d. Tokio smarkiai drebėjo žemė. Smulkių žinių apie tą drebėjimą dar nėra, tačiau manoma, kad padaryta labai daug nuostolių, nes drebėjimas buvo labai stiprus.

Danijos ir Graikijos Princas lanko Pabaltės valstybes

RIGA. — Į Rygą automobiliu atvyko Danijos ir Graikijos princas Petras, kuris lanko Pabaltės valstybes susipažinimo tikslu. Princas keliauja incognito. Jis per Lietuvą vyks į Vokietiją, o iš ten grįš į Kopenhagą.

Princas yra graikų karaliaus Konstantino I brolio Jurgio sunus.

Anglijoj mažėja susituokimai

LONDON. — Laikraščių žiniomis, paskutiniu laiku Anglijoj pastebimas žymus susituokimų sumažėjimas. Nuo šių metų balandžio mėn. pradžios iki liepos mėn. pabaigos Anglijoj susituokė tik 90.000 asmenų, t. y., 6.000 mažiau, negu per ankstesnius 4 mėnesius.

Popiežiaus pasimatymas su Mussolini atidėtas

LONDON. — Žiniomis iš Romos Popiežiaus pasimatymas su Italijos premjeru Mussolini, kuris turėjo įvykti rugsėjo 21 d. del kai kurių kliučių atidėtas iki vėliau.

Francuzas pas Lietuvos ministerį

KYBARTAI. — Francuzijos karo atstovas Pabaltės valstybėms, vykdamas iš Rygos į Franeuziją, sustojo Kaune ir apsilankė pas Krašto Apsaugos Ministerį bei Generalinio Štabo viršininką.

Pajaujis į Lietuvą

KAUNAS. — Pajaujis dėl rengiamo prieš dabartinę vyriausybę sukilimo buvęs nuteistas mirti, vėliau amnestuotas ir iš kalėjimo išleistas sąlyga vykti į užsienį, dabar gyvendamas Paryžiuje padavė prašymą leisti sugrįžti į Lietuvą. Spėjama, kad jo prašymas bus patenkintas.

Taiso "Nautilių"

BERGEN, Norvegija. — Wilkinso povandeninis laivas "Nautilus" šiomis dienomis atvyko netoli Bergeno, kur jis bus taisomas. Jame pagedo vairavimo mechanizmas ir keletas kitų aparatų.

ANGLIJA SUSTABDĖ IŠMOKĖJIMĄ AUKSU; UŽDARYTA ŠĖRŲ BIRŽA SMUGIS TARPTAUTINIAMS BANKAMS

Lietuvos Bankas davė 23 ir pusę mil. paskolų

KAUNAS. — Žemės Banko direktorius vienam laikraščio bendradarbiui pareiškė, kad per šių metų pirmąjį pusmetį išduota 23½ mil. litų paskolų. Tuo tarpu Žemės Bankas kiek sustabdė pinigų išdavimą, bet šių metų pabaigoje, butent nuo lapkričio vėl paskolos bus visoj pilnumoj išduodamos.

Šiemet pradėjo veikti vadinami paskolų lakštai, kuriuos garantuoja Žemės Banko įkaitų turtas ir vyriausybės iždas šių lakštų laikytojai gauna 7 metinius procentus. Jie, anot Žemės Banko direktoriaus, gali geriausiai čia savo pinigus taupyti. Lakštai parduodami po 100 litų, o perkami po 99,50 litų. Žemės Bankas lakštus be jokio atlyginimo laiko savo spintose.

Silpnas žemės drebėjimas Ohio valstijoj

CHICAGO. — Rugsėjo 20 d. Ohio ir Indiana valstijose buvo girdėti požeminiai dundėjimai, po kurių drebėjo žemė, tačiau labai silpnai. Kai kurių Indiana ir Ohio miestų gyventojai labai išsigando.

Mokslininkai sako, kad šis drebėjimas yra ne kas kita kaip tik apatinių žemės sluogsnių persiformavimo išdavos ir ypatingo pavojaus nesudaro.

"Graf Zeppelin" vėl į Braziliją

SAO PAULO, Brazilija. — Rugsėjo 20 d. Vokietijos dirižablis "Graf Zeppelin" antru kartu šiais metais perskrido Atlantiko vandenyną į Braziliją. Zeppelinas rugsėjo 20 d. apie 7 val. ryto laimingai ir be jokių nuotikių pasiekė Pernambucco miestą.

Lietuvos paroda Geteborge

GETEBORG, Švedija. — Lietuvių Liaudies Meno Paroda, kuri jau įvyko Stockholme, Oslo ir Kopenhagoj, artimiausiu laiku bus perkelta į Geteborgą ir spalių 10 d. bus ten atidaryta. Geteborgo muziejaus vedėjas Dr. Sven Kjellberg, rengdamasis parodai, išvyko 10 dienų kelionei po Lietuvą. Jį lydi Lietuvos konsulas Geteborgo Erlandsen.

Voldemaras "kamčatkoje"

ZARASAI. — Į Lietuvos "kamčatką" pas savo dėdę atvažiavo p. Voldemaras. Šis jo atsilankymas žmonių tarpe sukėlė įvairių kalbų. Pats p. Voldemaras, kaip matyti, daug laiko praleidžia gamtos prieglobsty.

LONDON. — Rugsėjo 20 d. Britanijos ministerių kabinetas pasitaręs su Bank of England ir įžymiais finansininkais del Britanijos kreditų apsaugos priėjo išvados, kad prie dabartinių sąlygų, auksui plaukiant į Ameriką ir Franciją, reikia laikinai pakeisti ligšiolinį patvarkymą, kuriuo britų valstybiniai bankai privalo už popierinę valiutą išmokėti auksu.

Pasirodo, kad vėliausiu laiku dėl tokio patvarkymo britų auksas pradėjo plaukti į užsienius ir aukso atsarga labai sumažėjo.

Vyriausybė ėmėsi šio žygio tikslu apsaugoti savo valiutą ir kreditus. Rugsėjo 21 d. šis vyriausybės sumanymas, tikimasi, bus pravestas per Parlamentą ir užgirtas, nes dabar esą nėra kitokio budo apsisaugot nuo galutino finansinio susmukimo. Ryšy su tuo nuo rugsėjo 20 d. uždaryta Londono birža. Anglijos diskontai pakilo nuo 4½ iki 6%.

Londono finansinėse sferose manoma, kad šis naujas patvarkymas galįs užsitęsti ilgiausiai apie 6 mėn. laiko.

Toks Britanijos finansinis krizis labai paveikė ir Vokietijos biržas ir bankus, biržos uždarytos ir daroma žygių apsaugoti Vokietijos bankus.

Žinios apie šį naują britų vyriausybės sumanymą labai nustebino Genevą. Vienas įžymus Francijos finansininkas Genevoje pareiškė, kad Francija ir Amerika, kurios turi aukso perteklius, privalo bendromis jėgomis gelbėti Anglijos svarą sterlingą.

Žiniomis iš Washingtono, Amerikos kreditai Anglijos bankuose tinkamai apsaugoti, o Anglijos skolos Amerikai bus išmokėtos auksu ir dolariais. Todėl esą Amerikos kreditams Anglijoj pavojaus nėra.

LIETUVIŲ LATVIŲ VIENYBĖS KONGREAS

RIGA. — Iš Kauno pranešama, kad Kaune įvyko Lietuvių Latvių Vienybės kongresas.

Šitokių kongresų yra jau šeši iš viso buvę. Jie įvyksta vieną kartą per metus. Į kongresą iš Latvijos nuvyko kongreso dalyviai, atstovai iš Rygos 30 ir Daugavpilio 10 žmonių.

Kongreso atidarymas įvyko Kaune, Lietuvos Universiteto rumuose. Kongresas tęsėsi apie 2-3 dienas.

Teatrų mėgėjams!

"Vienybės" Teatralių veikalų katalogas jau paruoštas. Reikalaukite: "Vienybės" knygynas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Established 1886 Įsteigtas

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published
Tuesdays, Thursdays and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
In United States — — $4.00
Canada — — — — — $4.50
Other Countries — — $5.00
Advertising Rates on Application

TRISKART PER SAVAITĘ
Leidžiama
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais
Brooklyne, N. Y.

Metinė Prenumerata:
Jungtinėse Valstijose — $4.00
Kanadoje — — — — $4.50
Lietuvoje ir kitur — — $5.00
Apie skelbimus klauskit laiškais

Lithuanian "Vienybė" Publishing Co.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Phone: Greenpoint 9-2427

BRITŲ LAIVYNO "SUKILIMAS"

Septynių Britanijos karo laivų jurininkų atsisakymą klausyti savo viršininkų, pasaulinė spauda pavadino "sukilimu", tačiau žinančiam britų jurininkų psichologiją ir jų išauklėjimą vargu tas sukilimas atrodytų tokiu rimtu, kokiu jis bandomas vaizduoti. Kai kas šiam incidentui net bando priduoti pasaulinės reikšmės, ir turi tendencijos net pranašauti britų galybės susilpnėjimą. Tiesa, militaristui šis incidentas pasirodytų nepaprastai svarbiu ir reikšmingu, nes iš vienos pusės toks jurininkų drąsus atsisakymas yra karo disciplinos laužymas, bet turint minty faktą, kad britų armija ir laivynas susideda iš laisvai samdomų jurininkų ir karių, kurie įstodami į armiją ar laivyną pasirašo kontraktą atatinkamam laikui (jurininkai kontraktus sudaro septyniems metams) už tam tikrą nustatytą mėnesinį atlyginimą su proga gauti paaukštinimą, šis "sukilimas" atrodo tik menku incidentu. Jurininkams algos išmokamos pagal tarnybos laipsnį ir tarnybos metų skaičių.

Reiškia britų karys, įstodamas į kariuomenę ar laivyną, jau žino kiek jis gaus algos. Šiais nedarbo laikais daug jaunuomenės negalėdamos gauti darbo, tik del tos algos ir stoja į karišką tarnybą. Reiškia, jei vyriausybė sumažina jurininkams ar kareiviams algas, ji tuo lyg ir nusižengia kontraktui. Taip dalykams susidėjus, britų jurininkai turi visišką teisę reikalauti tą atitaisyti, ir to reikalavimo jokiu budu negalima pavadinti rimtu sukilimu. Tą išvadą patvirtina ir pačios britų karo žinybos pareiškimas, kad tie jurininkai nebus baudžiami. Kad šis incidentas nebuvo politinio ar antinacionališko pobudžių, galima matyti iš to, kad jurininkai savo raštišku pareiškimu Admiralitetui pareiškė, jog jie nepriešingi algų mažinimui, tačiau ne tokiam dideliam kaip buvo vyriausybės numatyta. Tuo jie parodė noro aukoti savo dalį atstatyti Britanijos finansus.

Taikai palaikyti, reikia nuolaidumo

Besitardami taikos siekti priemonėmis, Vatikanas ir Italijos vyriausybė susitarė iš atsakomingųjų vietų pašalinti tokius savo valdininkus, kurie nesusipratimų metu vieni prieš kitus parodė pergriežtą nusistatymą, kas dalinai pakenkė ankstybesniam susitarimui. Popiežiaus įsakymu, iš Vatikano "Civilta Catolica" laikraščio redaktoriaus pareigų pašalintas jezuitas kunigas Barbara, kuris parodė tendencijų vesti antifašistišką politiką per savo laikraštį. Tuo tarpu Mussolini pareikalavo vieno savo adjutanto Majoro Giovanni Giuriati rezignacijos. Giuriati iki šiam laikui buvo vienas įtakingiausių 3.000.000 juodmarškinių fašistų vadų.

Šios dvi rezignacijos spaudoj minimos kaip Vatikano ir Mussolini aukos taikai sustiprinti.

Atrodo, kad šis "taikai aukavimas" padarytas del formališkumų — savo kaltes prisimesti kitiems, tuo prieš visuomenę nusiplauti rankas. Faktinai toki savo valdininkų pašalinimai negali turėti svarbios įtakos nei į vieną, nei į kitą pusę. Naujai paskirti toms vietoms žmonės, jei vėl įvyktų nesupratimų, labai lengvai gali pasekti pirmųjų pėdomis.

Tačiau vis delto norint ir reikiant padaryti kompromisą, tenka ir vienai ir kitai pusei parodyti nuolaidumo ir tolerancijos. Jei Vatikanas norės ateity palaikyti geresnius santykius su Italijos vyriausybe, savaime aišku, turės nusileisti.

Amerikos lietuviuos tiek giliai įsišaknėję partiniai kivirčai ir ne del kokių didelių reikalų skirtingo supratimo, tik daugiau del vienų kitiems nenuolaidumo Jei tik butų daugiau tolerantijos, aišku, tie kivirčai greičiau išnyktų. Gal panašiu budu ir Amerikos lietuviams pavyktų siekti taikos? Nežiurint kokius išrokavimus turi Mussolini palaikyti taiką su Vatikanu, Amerikos lietuviai turi daugiau bendrų tarpusavio reikalų ir gali daug greičiau ir gražiau rasti progų tarpusavy sugyventi.

—:APŽVALGA:—

AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO ORGANIZAVIMAS

Laikas nuo laiko spaudoj pasirodo reikalas apkalbėti Amerikos lietuvių jaunimą suorganizuoti į vieną organizaciją. Dabar Pr. Galiniui, "Darbininke" pakėlus klausimą apie jaunimo organizavimą, "Darbininko" redakcijos straipsny rašoma:

Moksleivių organizacija prieš keletą ar keliolika metų gyvavo ir turėjo gražių užsimojimų, bet amerikoniško gyvenimo aplinkybės nutraukė jos gyvybės siulą.

Bet, jei visuose kampuose vis dažniau pasigirsta pareiškimų, kad moksleiviams reikia vienos centralizuotos organizacijos, tai tas parodo, kad toki organizacija yra gyvai reikalinga.

Jaunuomenė yra tautos ateitis. Jos rankose glūdi ir musų išeivijos lietuvybės klausimas.

Visose valstybėse įvairios politinės partijos aukoja visas jėgas, kad kuo daugiausia savo idėjoms pritarėjų jaunuomenėje surastų. Visos kulturinės organizacijos ir stengiasi kuo daugiau jaunuolių į savo eiles pritraukti.

Ir jaunimo pasitikėjimą laimi tos partijos, tos kulturinės bei idejinės organizacijos, kurios geriausiai moka suprasti jaunimo dvasią, kurios daugiausia meilės ir tikro nuoširdumo jaunimui parodo.

Kalbant apie partijas, tenka priminti, kad jaunimas į lietuvių gyvenimą Amerikoje nebus galima įtraukti tol kol jis bus stengiamasi į partijų vežimus kinkyti. Į lietuvių gyvenimą mes jį galime įtraukti, tik ne partijų, dargi taip negražiai tarpusavy gyvenančių!...

Toliau "D-kas" rašo:

Gražiai vienas rašytojas išsireiškė, kad jaunimas tautai yra tuo, kas motorui elektros jėga ar garo mašinai — garas. Sustabdyki elektros jėgą, ir motoras nebedirbs. Atimki jaunimui iniciatyvą, neleiski jam savo gražiais darbais pasireikšti, nepanorėki suprasti jo norų, jo jaunatvės kuriamojo karščio — ir užvieš pataus negyvoji tyluma.

Skaistus jaunimas nemėgsta kreivuotų kelių. Jis mėgsta atvirumą, nuoširdumą ir teisingumą. Jis pilnas gražių jausmų, kuriuos prityrusieji vadai gali sunaudoti į gerą.

Ir Amerikos lietuvių katalikiškasis jaunimas pilnas gerųjų savumų. Jis visa širdimi dirbs lietuviškam ir katalikiškam veikimui, jei tik bus noro įtraukti jį į darbą.

Lietuvių studentų yra gana nemažas skaičius, kurs išblaškytas po įvairias kolegijas, universitetus. Jei butų tampri organizacija, suorganizuota ant tvirtų tikybos ir tautos pamatų, tai ji neštų didelę naudą ir Lietuvai ir visai išeivijai.

"D-ko" editorialų rašytojas atranda, kad:

Toki organizacija įneštų gyvumo ir Federacijai, ir Darbininkų Sąjungai, Vyčiams, ir Moterų Sąjungai. Ji turėtų susidomėti ir lietuvių kalbos išlaikymo reikalu, ir buvimą užtikrintų.

Faktas, kad gyvumo reikia toms organizacijoms, bet mes bent norėtume, kad jaunimas turėtų įnešti gyvumo visai Amerikos lietuvių visuomenei. Jis besmunkančio partijinio gyvenimo jau nesistengs pakelti. Partijų rietenos miršta, ir joms jis tik palinkės amžinos atilsies.

Lietuvių kalba jaunimas domisi, tik jam reikia jos tinkamai duoti progos išmokti, ją pažinti ir gilintis. Kiek dabar lietuviškai mokoma? Visos kad ir "Darbininko" suminėtos organizacijos kiek gi lietuvių kalbos mokyklų turi ir ar daug stengiasi jas įsteigti? Ar daug įsteigtose parapijinėse mokyklose mokoma lietuvių kalbos? Nagi kasdien po pusvalandį mokiniui tenka išbuti bažnyčioje, kasdien mokytis tikybos, ir kitų dalykų, o lietuvių kalbos tik... pusę valandos per savaitę. Kiek tas jaunuolis gali išmokti lietuvių kalbos taip vedamoj mokykloj?

Apie studentus "D-kas" priduria:

Nepaslaptis, kad musų studentų tik labai mažutė dalis teskaito lietuviškus laikraščius. Bet kam gi juos ir skaitys, jei tie laikraščiai (o tuo pačiu ir organizacijos, kurios tuos laikraščius leidžia) neparodo visiškai tikro susirupinimo savo tautos žiedu — jaunimu.

Lietuviškų laikraščių jaunimas nori skaityti, tik nenori skaityti juose politikavimų ir peštynių. Kada laikraščiai bus vedami kulturingai, tada jaunimas juos rems. Kiek tas liečia "Vienybę", mes galime pasakyti, kad mųs bendradarbių 3-čioji dalis yra Amerikoj gimę, augę, ir Lietuvos net nematę jaunuoliai. Jei tiek rašo, tai, atrodo, kad ir skaito.

Jaunimas beveik visi moksleiviai taip, kad rodos, net perdaug mokytų. Jeigu nebaigi gimnaziją, tai visai menkai teskaitoma — turi butinai lankyt universitetą, tai tuomet kur kas lengviau geresnę vietą gauti, bet protekcija lošia labai svarbią rolę. Dabar jau pradeda steigt amatų mokyklas. Man rodos, tas labai Lietuvai naudinga, nes amatininkų daug reikalaujama. Kiek aš tėmijau, tai jaunimas jau bus grynai lietuvių dvasios.

Politika, Kaunas

Rinkimai ir civilė metrikacija, tai tik sapnas. Mat, teko išsikalbėt su keletu arti dalykų stovinčių, kurie sako: "Kaip tik jau pradeda kampuos per daug zurzėt, tai tuoj rašoma, kaip tik aptyla — tuo met vėl sustojam ir taip procedura tęsiasi". O civilė metrikacija Lietuvoje baisiai reikalinga. Ypač tiems kurie augina šeimą, nes juk tik nuo jaunosios kartos Lietuvos ateitis ir pareina.

Klerikalų partija labai apsivylus gruodžio 16 perversmu. Sako: "Mes viską suruošėme, o paskui mus nustumė". Jie tikisi kada nors vėl užimt valdžios vairą.

Kauno miestas daro gerą įspudį. Amerikos lietuviams vertėtų susidarius grupėmis ar pavieniais statyt namus maždaug amerikoniško stiliaus ir nuomot vidutine kaina, nes namų labai stoka ir nuomos labai brangios.

Karo Muziejus

Malonų vaizdą daro karo muziejuj nuleidimas vėliavos. Kiekvieną vakarą 8 v. leidžiama Lietuvos vėliava ir tuomet karo invalidų orkestras groja ir vienas kareivių skaito maldelę prie užkurto aukuro kur dega šventoji ugnelė. Pažvelgus į bokšto viršų, matai laisvės varpą, kurį Amerikos lietuviai dovanojo. Žiurėdamas į jį prisimeni jo sunkią kelionę Lietuvon ir tokį didelį amerikiečių pasišventimą. Jis taip gražiai puošia Karo Muziejų, kad sunku jo visą vertybę ir grožį atpasakot. Rodos, didžiausią Lietuvos ateitį jame matai.

Palanga

Palanga, kaip Lietuvos kurortas, gamtos atžvilgiu, labai puikiai apdovanota. Ypač kopos kur galima laike vėjo ar šalčio pasislėpt, paskui pušynas. Jame visuomet groja karo orkestras. Abelnai Palanga kyla. Ir apie ją Amerikos lietuviams vertėtų pagalvot. Aš gyvenu prieš Lietuvos Valstybės Prezidento vilą, tai turiu progos nors iš tolo pamatyti patį Prezidentą ir jo šeimą. Bet susisiekti geležinkeliais ir autobusais man visai nepatinka. Nevisai malonų įspudį į mane daro tai vartojimas visur rusų kalbos. Kur tik eini ypač Palangoje, visur tik rusiškai girdi. Jau provincijoje visai kas kita: jaučiasi grynas lietuviškumas. Jaunimas tik lietuvių kalbą vartoja. Štai, vienas Palangos vaizdelis: dvi kariškių ponios tarp savęs kalbasi rusiškai ir ateina jų maža mergytė kokių 6 m. motina į mergytę kalba rusiškai, o mergytė sako: "Ne, mamyte, aš nekalbėsiu rusiškai". Jau ir matai, kad jaunimas rusizmo nekenčia.

Kuomet amerikietis susipažįsta su kokiu dideliu ponu ar kariškiu, tai iš pradžių jie buna labai šalti, išdidūs, labai mažai kalba, bet kuomet su jais daugiau išsikalbi, tai jau jie pradeda darytis atviresni, draugiškesni, kiti net pasidaro per daug draugiški.

Klaipėda

Mažoji Lietuva, Klaipėda sudaro kokį tai savotišką malonumą. Kur tik eini, visur galima susikalbėti lietuviškai, net ir už miesto man teko važinėt, tai visur kalba lietuviškai. Pats miestas atrodo dalinai kaip ir Amerikos miestas. Švarus, nors nedidelis, namai su visais patogumais, net gesiniai pečiai vartojami. Buvau užėjus su savo giminaite pas kun. Petkų buv. brooklynietį. Turi labai puikų namą su sodneliu, trečiam aukšte yra koplytėlė, nes jis dabar neklebonauja. Jis amerikiečiams pataria tik Klaipėdoj apsigyvent, nes miestas žymiai kyla, fabrikų yra, skerdyklos ir t.t. Tiesa, buvau bekonų skerdykloje. Labai švaru ir įdomu matyt. Pradedant kiaulės skerdimu iki sudymo, o paskui veža į Angliją, ten

(Tąsa 5 pusl.)

Borneo Piršlybos ir Vestuvių Ceremonijos

Tolimoj, pusiau laukinių žmonių apgyventoj Borneo saloj, kuri yra Ramiajame Vandenyne pusiaukelėj tarp Malay iškyšulio ir Filipinų salų grupės, jos gyventojai žinomi kaip Dyak čiabuviai, turi labai keistų papročių. Vakarų kulturos žmogui be ne vienu keisčiausiu papročiu bus piršlybų forma ir pati vedybų ceremonija, kurią čia dalinai charakterizuoja vienas Amerikos dailininkas.

Kada jaunas Dyakų vyriškis išižiuri į kurią nors merginą ir ją pamyli, jis pradeda pirštis. Piršlybos reiškia, kad jaunuolis privalo visokiais budais merginai pataikauti ir net jai padėti dirbti. Kada jis jau ganėtinai davė suprasti savo pataikavimo tikslą, jis vieną naktį vidurnaktį nueina pas savo miegančią numylėtinę ir jai duoda maisto dovanas. Jei ji jo dovanas priima, reiškia, ji sutinka už jo ištekėti, bet jei ne, tai reiškia jis jau nepatinka ir ji už jo netekėsianti.

Kada prasideda vedybų apeigos, abu jaunieji susėda ant įkaitintos geležinės štangos, kas simbolizuoja geležinius vedybų ryšius. Tuomet prie jų prieina vadinamas "kunigas" ir abiem paduoda po cigarą ir saują riešutų. Po to kunigas pasiima du viščiukus ir jais mosikuoja virš jaunųjų galvų, tuo pat laiku juos palaimina. Kada pasibaigia palaiminimas, vyras paima cigarą ir merginai įdeda į burną, kartu įdeda ir keletą riešutų. Tuo pat metu jis ją paskelbia savo žmona. Tuomet užbaigiant ceremoniją papiaunami abu viščiukai ir jų krauju jaunavedžiai aplaistomi.

SVEIKINIMAI IŠ LIETUVOS

Rašo — St. Grinienė

Garbi redakcija, leisite man su Jumis ir visais amerikiečiais pasidalint įgytais Lietuvoje įspudžiais. Pirmas įspudis kuomet atvyksti Lietuvon sudaro gana liudną vaizdą, tai, kad šalia namų kuriuose esi, butų laivas, — tuoj sėstum ir keliautum atgal ir jaus tumeis labai laimingu. Bet, deja, laivas jau toli likęs. Paskui už kelių savaičių kuomet jau pradedi apsipažint, įgauni visai kitą įspudį. Abelnai Lietuvoje labai smagu praleist atostogas. Tvarka, man rodos, nebloga, žinoma, yra trukumų, bet tai kur jų nėra?

Kaip mes, Amerikos lietuviai laivais parplaukiame tiesiai į Klaipėdą, pašonėj vokiečiams širdį gelia. Bet, štai koks Klaipėdos lietuvių burys mus pasitinka.

Iš tikrųjų Amerikos lietuviai ne tik turėtų buti, bet ir yra tampriausiai surišti su musų brangiuoju uostu Klaipėda.

PASTABOS

IŠSISKLAIDŽIUS — NAUDA LENKAMS, EINANT BENDRAI — LIETUVIAMS

Latvių spauda praneša, kad Latvijos lietuviai šiemet rinkimams į Latvijos seimą išstatė savo kandidatų sąrašą. Ilukštos apskrity išplatinti prelato Jasinsko pasirašyti atsišaukimai, kuriuose katalikai raginami balsuoti tik už lietuvių sąrašą. Lietuviai turi vilties savo atstovą pravesti.

Latvių laikraščiai pastebi, kad gerai organizuotas sąrašas, kuris eina drauge su viena gudų grupe, sudarysiąs Latvijos sąrašui didelę konkurenciją. Mat, ankščiau, kada lietuvių sąrašo nebudavo, daug lietuvių atiduodavo savo balsus lenkų sąrašui, prisidengusiam katalikų vardu.

Mat, ką reiškia vienybė! Vieningai eidami ir Amerikos lietuviai daug laimėtų politikoj.

—o—

SLAPTYBIŲ ŽINOVAI

"Naujienos" su "Sandara" del p. A. B. Strimaičio pranešimo, viena kitą melagiuoja del SLA. Pildomosios Tarybos posėdžio balsavimo davinių p. Vitaičio byloj. Vienas sako, kad balsavo penki prieš, o kitas sako šeši. Įdomu, iš kur slaptybių žinovai patyrė kas ir kiek balsavo už ar prieš, nes balsavimas, kaip mes žinome, buvo slaptas, ir nei patys Tarybos nariai jo nežinojo. Atrodo, kad redaktoriams užėjo noras nei už šį nei už tą pasikoliot, tai ir "davai brolau..."

—o—

DUONKEPYKLOMS PATOBULINIMAS

Italijoj išrastas aparatas, kuris per dvi valandas sumala grudus, suskirsto rušimis, miltus suminko ir pakepa duoną. Tokiu budu per dvi valandas galima turėti visokių rušių duonos. Mašina visai paprasta, keturiskart mažesnė negu kepykla, sudedama ir išardoma per vieną valandą laiko.

Ši mašina turi pasisekimą ir gana paplito. Kepėjai pradeda rupintis.

KORESPONDENCIJOS

BALTIMORE, MD.

"United States Marine Band" Koncertas

Sekmadienį, rugsėjo 13-tą. Baltimorės Stadijone, Jungtinių Valstijų Marininkų Orkestras surengė du koncertu: vieną 3 val. p. p., antrą 8:15 vakare, Baltimorės labdaringiems reikalams.

Kiek laiko atgal Baltimorėj lankėsi to orkestro narys, brolis lietuvis, senai man pažįstamas James Miller (Izidorius Vadakojis) su žmona, ir sakė, kad tą dieną jų orkestras Baltimorėje; ir aš pasižadėjau buti koncerte. Diena buvo labai karšta, tai vakare nukakau.

Baltimorės Stadijonas, tai milžiniška "pasaga-patkava", turinti 110,000 žmonių vietų susėsti. Kai aš pasiekiau Stadijoną, tai jau buvo kiek po aštuonių.

Puikiai atrodo

Stadijono vidurys — didelė žalia pieva. Vidury pievos buvo pataisyta palaipa, kuri buvo gausiai papuošta palmomis ir paparčiais. Mariečių Orkestras, 75 vyrai, visi raudonose mundyrose — kurie buvo papuošti aukso epoletais ir geltono šilko šniurais. Gausioje trijų didelių elektros lempų šviesoje, raudonmundyriai muzikantai, palmėse ir paparčiuose išrodė it didelis bukietas, — dėja!... liepsnojantis krumas rožių, papuoštas auksiniais blizgučiais — pučiamomis dudomis...

Įdomi programa

Tuoj pasirodė orkestro vadas, Kapitonas Taylor Branson, ir prasidėjo programa. Visi dalykai buvo gražųs ir gerai išpildyti. Man patiko "Preliudija" ir "Undinės Šokis" iš Alfredo Catalani (1854-1893) "Lorelei" Nepaprastas ir įdomus dalykas, man pirmą kartą girdėtas, tai "Romos Pušys" (ketvirta dalis — "movement"), "Via Appia", parašyta Ottorino Respighi. Tuo dalyku atvaizduoja Romos legijonų žingsnius.

Koncertas baigėsi Wagner "Tannhauser" overtura. Pastarasis tai yra vienas mano mylimiausių muzikos dalykų. Jis grausmingai atliktas...

Dalyvauja Lietuvis

Jungtinių Valstijų Mariečių Orkestras skaitosi geriausiu militariu orkestru ne tik Amerikoje, bet visame pasauly. Jis griežia per Jungtinių Valstijų prezidento inauguracijas, ir visuose prezidento bankietuos ir baliuose "Baltajam Name".

James Miller — Izidoras Vadakojis — to orkestro narys yra jau virš aštuonių metų. Jis yra gimęs Benėnų kaime, Šiaulių apskrity. Muzikos lavinosi jaunystėje, ir buvo 114-to Noratorsko Pulko rusų armijos muzikalėje komandoje, Mintaujoje. Atvyko Amerikon prieš karą, ir buvo pulkinio orkestro vadu Amerikos armijoje. P. Miller'is vartoja pučiamą instrumentą vadinamą "tuba", ir kai orkestras griežia (šokiams, etc.) maišytai su styginiais instrumentais, jis griežia "kontrabasė".

Lietuvis gyveno Honolulu

Ponas Milleris visur pažymi esąs lietuviu. Jis kalba, be lietuvių kalbos ir angliškai — dar latviškai, rusiškai ir lenkiškai. Jo žmona yra rusė, gimusi Sibire. Po bolševikų įsigalėjimo, jos tėvai apleido Rusiją per Vladivostoką į Ameriką. Pasiekus jiems Honolulu, viena Millerienės sesutė susirgo, ir greit šeima negalėjo įvažiuoti į Ameriką; tai jie nusipirko Honolulu salose žemės ir pradėjo auginti ananasus ir cukrines nendres. Ten Milleriai susitiko ir susivedė. Millerienė kalba, dainuoja ir šoka honoluliškai. Ji taip pat gerai drožia "Ukulele". Šią žiemą ji rengiasi važiuoti pas savo tėvus. O p. Milleris sako:

— Kai mano žmona išvažžiuos į Honolulu, tai, jei man vienam nusibos, — aš trauksiu Lietuvon apsilankyti.

Kitas žymus lietuvis Washingtone, tai p. Jurkus, kuris griežia prie "United States Navy Band", kuris geriausias militaris orkestras Amerikoje po "Mariečių" orkestro.

Baltimorietis.

WORCESTER, MASS.

Dar apie pikniką

Nežinau kodel Mass. valstijos korespondentai užmigo? Neparašė nė plačiai apie S. L. A. 2-tros apskr. išvažiavimą rugpiučio 23 dieną Maynard, Mass. ("Vienybėj" buvo tris kartus. Red.). Jis yra istorišKas del to, kad naujos tik užgimusios 2-tros apskrities įvyko pirmas piknikas ir puikiausiai pavyko. Nors teko matyti daug piknikų, ir juos rengti, bet vis delto tokia minia žmonių tenka pirmą kartą matyti. Kaip matyt, Mass. valstijoje dirva plati S. L. A. augti.

Pasidarbavo

Kreditas pikniko rengimo komisijai: Jonui Dvareckui, Juozui Krasinskui, worcesteriečiams ir M. Žilinskienei, bostonietei. Taip pat. apskr. valdybos nariams: Jonui Kuzmauskui ir K. Paulauskui, nes tai visi kontakte dirbome, visuomet buvo viskas daroma su visų žinia, ir net daug kartų teko važiuoti worcesteriečiam į Bostoną, bostoniečiam į Worcesterį. Taip pat manau, kad tvarka piknike buvo neblogiausia. Jeigu ir buvo kas nors ir netaip gera, mano manymu, publika turėtų dovanoti del to, kad nebuvo rengtasi tokiam skaitliui publikos.

Dėku!

Toliau prie programos priklauso didelis dėku musų S. L. A. centro prezidiumui p. St. Gegužiui, vice prezidentui Antanui Mikalauskui, sekr. P. Jurgeliutei, p. J. Tareilai, svečiams iš Lietuvos p.p. Bružui ir Griciui, senutei musų p. Ramanauskienei. Visi tie žmonės savo kalbomis paįvairino musų pikniką.

Muzikališkos programos dalyviam taip pat didelis dėku, kaip musų žvaigždėms p-lėms Julei Metrikaitei, Levanavičiutei, Žilinskaitei, taip pat Worcesterio "Mes Keturi", Petrui Skrickui, Jonui Emkui, Jonui Dirveliui, Jonui Stepšiui. Žodžiu, visiems programoj dalyvavusiems muzikantams.

Publika iš vietos pradėjo važiuoti tik vėlai vakare. Gražiausi lietuvių automobiliai, kurių buvo visas 1.000, pasipylė linkui namų.

Gražiai pavyko

S. L. A. visas prezidiumas vėlai grįžo į Worcesterį ar aplankė garsų Worcesterio lietuvių "Bungalow" vasarnamį; visi svečiai pasigėrėjo taip pat Dirvelio orkestru, kuris griežė lietuviškus šokius.

Tik vėlai naktį p-lė Jurgeliutė su Dr. Kapočiais išvyko atgal į Bostoną. Prez. ponas Gegužis tą naktį išvyko į namus. Ponai A. Mikalauskas ir Tareila dar liko pas pp. Dvareckus ir Krasinskus paviešėti. Jie apleido Worcesterį antradienio rytą anksti.

Prie progos dar turiu išreikšti nuoširdį dėku tiems darbininkams, kurie sąžiningai dirbo kaip tai to pikniko kasieriams Jonui Žuromskui, Juoz. Babraičiui. Abelnai visiems, kurie tik prisidėjo su darbu ir triusu. Pelno liks apie $700.00. Vardu rengimo komisijų,

Juozas J. Krasinskas.

BRIDGEPORT, CONN.

Balsuotojų klubas

Čia įsteigta nauja draugija, "Lietuvių Balsuotojų Klubas" — "Lithuanian Voters Club" of Bridgeport, Conn.

Tokio klubo pageidauta jau tulas laikas, tad rugp. 29 susirinkęs burelis vietos veikėjų pas A. Velečkį namuose, plačiai išdiskusavę draugijos reikalingumą, nutarė ją įsteigti, tikslu sutraukti į grupę visus lietuvius balsuotojus, ir pasidaryti platformą dalyvauti vietos politikoje organizuota grupe, ir rinkimams atėjus aptarti tinkamą partiją bei kandidatus ir juos remti ir kad užtai ką nors lietuviams gauti naudingo.

Mųs politika buvo apleista

Kadangi lietuvių tarpe randasi nemažai čia augusių ir pasiekusių aukštesnius mokslus turinčių pakankamai gabumų užimti by kokią vietą miesto darbuos taip gerai, kaip kitų tautų. Lietuviai susiorganizavę į didelę grupę ir galim pastatyti musų reikalavimus iš tos partijos, kurią mes nutarsim remti, o iki šiol pavieniais budami kai kurie ir dalyvaudavom įmišę tarp svetimtaučių kur nors ir daug pasidarbavę, bet nuo darbų liekasi atstumti.

Sekasi!

Laikinoji valdyba: Antanas Velečkys, Pirm., Antanas Tuska, Vice Pirm., Fr. Baltrušaitis, Sekr., Aug. Sapiega, Ižd. Šio klubo augimo pasekmės jau pasirodė. Susirinkime rugsėjo 14 d. iš raportų pasirodė, kad jau arti 100 balsuotojų prisirašė ir daugelis pasižadėjo išpildyti aplikacijų korteles, duokles. Į šį klubą įstojimas 25c., 5 centai per mėn. arba už pilnus metus iškalno 50c. Trumpu laiku bus sušauktas visų narių bei norinčių prisirašyti susirinkimas, kuriam bus išrinkta pastovi klubui valdyba ir reikalingos komisijos. Linkėtina gerų pasekmių!

A. Sapiega.

AMSTERDAM, N. Y.

Didelis piknikas

S. L. A. Amsterdamo, Albany, Schenectady kuopos, rugpiučio mėn. 23 d. surengė pikniką. Tai buvo vienas didžiausių Amsterdame. Tiek privažiavo automobilių, kad nebuvo vietos nė kur statyti. Šiame piknike daug pasidarbavo P. Lalas ir kiti SLA. nariai. Tai garbė jiems už tai. Bravo! bravisimo!

Buvęs.

SO. BOSTON, MASS.

Dviejų Klubų Piknikas

Labor Day Maynard, Mass. buvo surengtas piknikas So. Bostono piliečių ir Worcester klubo. Žmonių buvo apie 3.-000. Jaunimo daug, kurį linksmino p. Dirvelio orkestras. Taip pat buvo ir sporto žaislų. Už bėgimą laimėjo karolius K. Žukas, rukymo setą L. Autukas, laikrodį M. Aklevičiutė, vienos mylios bėgimu Alonis. Virvės traukimu laimėjo — Bostonas. Lietuvių polkos šokimą — Dirvelienė ir Jankauskas. Visi sportai išėjo puikiai, tik šokimas, tai rodos, turėjo atsižvelgti į techniką, šokį ir duoti tiems prizą, kurie grynai lietuviškai šoko, bet ne tiems, kurie amerikoniškai. Malonu pažymėti, kad abieji klubai pradėjo veikti susitarę ir bus galima daug ką padaryti, rinkimams atėjus. Tvarkos vedėjas p. Kontrimas su pagelbininkais puikiai vedė pikniko tvarką. Taip pat ir Worcesterio klubo nariai įdėjo daug pastangų geram piknikui. Bravo, piliečiai!

Motina sumušė dukterį

Rugsėjo 6 d. City Point, So. Bostone ponia Šleivienė, davatkėlė ir brostvininkė užpuolė mušti savo dukterį Judeikienę. Subėgo žmonių buriai kaip į kokį cirką. Gaila, kad lietuviai daro gėdą savo tautai. Gavau nugirsti nuo liudininkų, kad Šleivienė buvo girta ir norėjo duoti pašventinimą dukterei.

Pašalietis.

PHILADELPHIA, PA.

Apsilankė Viešnia

Rugpiučio 9 d. "Vienybės" piknike aš turėjau progos susipažinti su Brooklyno jaunomis panelėmis, o po pikniko su p-le Aldona Kraučiunaite beveik kas savaitę susirašinėjam. Rugsėjo 5 d. p-lė A. Kraučiunaitė buvo jau Philadelphijoj.

P-lė A. Kraučiunaitė yra visiems plačiai žinoma garsaus dainininko pono K. B. Kraučiuno dukrelė, kuri "Vienybės" piknikuos su Trubadurų Kvartetu puikiai publiką žavėjo.

P-lė Aldona Kraučiunaitė yra gabi pianistė. Paviešėjus tris dienas pas mus, grįžo namo.

Albina Garliauskaitė.

Savo giminėms ir pažįstamiem užprenumeruokit 1931 metams "Vienybę"

IŠ ŠKOTIJOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

Rašo SAVASIS.

Glasgow, Škotija. — Šiuos metus galima pavadinti Jubiliejų metais. Kur tik bepažvelgsi, kokį laikraštį, ar žurnalą bepavartysi, visur patėmysi jubiliejinių straipsnelių plačiai apibudinančių veikėjų darbus. Nors kartais yra straipsnių iškeliančių blogąsias puses, bet sykiu yra labai ir malonių įspudžių, kuriais visuomenė domisi, o kartais veikėjas pasimoko vengti seniau padarytų klaidų. Pagirtinas darbas, pagerbti savo ar kitų tautų pasižymėjusius veikėjus, ir jiems priduodama daugiau drąsos veikti, bet sykiu visuomenei parodo, kad musų tautiečių tarpe yra dirbančių tautos labui, kurie už nudirbtus darbus gerbia kiekvieną jos narį, o nupeikia už blogus, nežiurint kokio luomo veikėjas bebutų. Škotijos lietuviai pasekdami visuomenės judėjimą su jubiliejais, sumanė surengti savo veikėjo jubiliejų pasižymėjusio savo darbais tarp lietuvių išeivių Škotijoj.

Nenudirbti darbai

Gegužės 1 dieną Bellshill "Miners Institute" salėje įvyko jubilėjinės iškilmės. Tik nežinia del ko "Išeivių Drauge" taip trumpai apibudinami jubiliato nudirbti darbai, kad nieko plačiau nenušviečiama, tik skundžiamasi, kad buvo sunkųs darbai, bet visuomenei jų neparodo. Nors ir nemalonu knistis po supelėjusius užrašus musų išeivių istorijoje ir kelti visuomenei tų sunkių darbų vaisių, bet kaip pasargą ir pasimokyti nebus pro šalį čia paminėti, kad kiti butų atsargesni savo veikėjais ir jų darbais išeivijoje. Tad aš ir mėginsiu supažindinti su musų jubilijanto kun. Petrauskio darbais. Čia nemanau jo šmeižti ar žeminti, bet nenoriu ir užslėpti kas rišasi su istorijos lapais praeity, nes to neužslėpsi nė po puodu pasilindęs... Visa pradžia randasi to nelaimingo kunigo sunkiam darbe leidžiant laikraštį "Išeivių Draugą", kada budamas sąjungoje nebuvo patenkintas laikraščio turiniu. Iš kito atžvilgio, — reikėjo užbaigti leidžiamą knygą "Britanijos Lietuviai" ir daugiau spaudos darbų ir laikraščio.

Del laikraščio darbo

Čia "sąjungoje" kilo sumanymas susirasti svietiškį inteligentą kaip sandarbininką, nes Škotijoje nėra svietiškio tinkamo toms pareigoms inteligento. Tas sumanymas ir išaukė delegatų suvažiavimą, kurie priėmė sumanymą ir pavedė kunigui surasti tinkamą inteligentą Lietuvoje. Jis sutiko. Netrukus, surasta ir susirašyta su p. Leonu Vitkausku (Arėju), kuris sutiko atvykti Škotijon 1922 m. Apie tai kunagas Petrauskis delegatų suvažiavę pranešė ir perskaitė Vitkausko laišką. Suvažiavimui sutikus jį priimti, nieko nelaukiant pasiųsti pinigai kelionės išlaidoms, nes p. Vitkauskas savo lėšų neturėjo. Mokslą ėjo savo sutaupom, o Nepriklausomybei atgauti pats stojo į savanorių eiles Lietuvos kariuomenėn. Ponas L. Vitkauskas atvyko į Škotiją pabaigoje kovo mėnesio, 1922 m. ir stojo į darbą prie laikraščio "Išeivių Draugo". Padirbus vieną dieną, kunigas jį prašalina dėl sekančių dalykų: kunigas paprašė parašyti vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo susipažinti su vietos lietuviais ką šis ir padarė. Peržiurėjęs jo raštus, kunigas Petrauskis sako: "Tokiems raštams "Iš. Dr." vietos nėra." Delto, kad rašte buvo pažymėtos blogos ir geros pusės. Už tai kunigas ir pirmos dienos neatsiklausęs Sąjungos Centro komiteto, L. Vitkauską iš redakcijos prašalino. Negana to, dar sumanė išsiųsti atgal, arba aiškiau pasakius, deportuoti į Lietuvą net policijos pagalba. Bet tam kunigo darbui ir užmanymui pasipriešino Centro komiteto nariai, pareikšdami, kad be komiteto žinios to daryti negalima. Kunigas išsireiškė, kad jam ir 20 svarų sterlingų kanuotų, by tik butų L. Vitkauskas prašalintas. To atsiekti vis delto nepavyko, reikėjo stoti akis į akį su L. Vitkausku komiteto posėdy ir parodyti dėl ko jis prašalinamas.

Kivirčai

Komitetas išklausęs abiejų pusių patėmyjo, kad iš kunigo pusės kilęs didelis nepasitenkinimas L. Vitkausku. Nors komitetas stengėsi abi pusi su taikinti, kad bendrai dirbtų prie "Iš. Dr." su L. Vitkausku, bet kunigas nenusileido. Daug reikėjo komiteto nariams sugadinti savo nervų dirbant posėdy 7 valandas be pertraukos. Komitetas egalėdamas sutaikyt, nutarė šaukti visuotiną delegatų suvažiavimą, tačiau p. Vitkauską paliko redaktorium iki delegatų suvažiavimo.

Delegatų suvažiavimas nerasdamas prasikaltimų iš L. Vitkausko pusės ir negalėdamas abiejų pusių sutaikyti, nutarė p. Vitkauską redaktorium palikti, o kunigą Petrauskį kaip dvasios vadovą prie "Išeivių Draugo". Kunigas neatsiekęs savo tikslo, griebėsi įvairių budų: ėjo pas savo ištikimus parapijonis lietuvius įkalbėdamas prieš L. Vitkauską, bet galop išdumė į Londoną.

Imamasi įvairių priemonių

Nuvažiavęs į Londoną kunigas Petrauskas, sumaino vietomis su kunigu Matulaičiu. Tas tavyksta į Škotiją, o kunigas Petrauskas lieka Londone. Parapijos pinigus perduoda kun. Matulaičiui. Budamas Londone, davė ką galėjo nustatyt visuomenę prieš L. Vitkauską. Tuoj pradėjo lankytis detektyvai pas p. Vitkauską ir jį visaip kamantinėti. Tada tik buvo sąjungos komiteto suprasta, kokius darbus dirba kunigas Londone. Tad greitomsiom sušaukta "mass mitingas" Glasgove "Blaivybės" salėje aptarti, ką reikės daryti prieš tokį kunigo užsispyrimą. Tad nutarė vienbalsiai, išrink-

(Bus daugiau)

ADVOKATAS
JONAS S. LOPATTO
703-711 Miners Bank Bldg.
12 North Franklin St.
WILKES BARRE, PA.
Skolina Pinigus ant Mortgedžių

HOLLAND-AMERICA LINE

ROTTERDAM — VOLENDAM
N. AMSTERDAM ir VEENDAM
yra populiariški ios linijos laivai
Tiesus trumpas kelias per Rotterdam'ą į ir iš visų dalių
LIETUVOS
Nupigintos kainos
Neprilygstami patogumai
Rezervavimui ir informacijų dėlei rašyk bile vietiniam agentui, arba:
HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street, New York

NUMAŽINTOS Į ABI PUSES KAINOS
Į KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ
$173.50 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų musų laivų.
Dėl informacijų kreipkitės į lokalinius musų agentus.
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą Nuliudimo valandoje. prašau kreiptis prie manęs.
1439 SOUTH 2ND STREET
Philadelphia, Pa.
Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keystone — Main 1417

Bell Phone: Poplar 7545
A. F. STANKUS
Graborius-Undertaker

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliudimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuo geriausiose vietose ir už žemą kainą.
1023 MT. VERNON ST.
Philadelphia, Pa.

"VIENYBĖS" ĮGALIOTIEJI AGENTAI

W. A. MESKUNAS
Insurance & Real Estate
132 W. MARKET ST.,
SCRANTON, PA.

J. MOZURAITIS,
2 BROWN ST.
WORCESTER, MASS.

A. PETRYLA,
211½ E. MAIN ST.
AMSTERDAM, N. Y.

V. L. BARANAUSKAS
106 MIFFLIN ST.,
PHILADELPHIA, PA.
"Vienybės" biznio reikalais prašome kreiptis į juos, arba tiesiog:
"VIENYBĖS" ADMINISTRACIJA
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 9-2427.

ŠTARKAI

KAS DIKTATURA?

— Nežinai iš kokio žodžio kilusi diktatura?

— Iš kokio žodžio kilusi, ne žinau, bet žinau, ką ji reiškia.

— Idomu.

— Diktatura reiškia tai, kad vienas diktuoja, o kiti rėkia "ura!"

TARP NAMŲ SAVININKIŲ

Ona Marei: — Be abejonės, kaimynėle, gali išnuomuoti šitam žmogui kambarį.

Marė: — Ar tai ramus žmogus?

Ona: — Vaje, kaip avinas. Jo buvusioji šeimininkė kas diena didino nuomą už kambarį, o jis nei žodžio nesakydavo. Bet niekados ir nemokėdavo.

LAIMINGIAUSIAS PASAULY ŽMOGUS

Ekspralotas Olšauskas už užmušimą savo žmonos gavo tik keletą metų kalėjimo. Kalėjime buvo ponų ir kunigų. Pasigailėjo ir paleido be teisių. Per gromatą išsistorojo ir visas teises ir vėl savo didelius mojenkus tvarko. Renkasi vienuolyną ir ten apsigyvens, kuriam bus gražesnių vienuolių seselių...

P. Kriukelis.

NELIUSK PAMETĘS

— Ko taip atrodai nusiminęs lyg butum žemę pardavęs.

— Turiu nelaimę. Netekau $50.

— Ką? Pametei?

— Taip. Pamečiau $5.000. Juos rado vienas beširdis žmogus ir dabar reikalauja net $50 labdaringiems tikslams.

SAUGOJA PIENĄ

Brooklynietis jaunuolis nuvykęs į Pennsylvania atostogoms, klausia:

— Pasakyk, dėdė, kodėl jųs karvės stovi visą laiką subridusios į vandenį?

— Nieko stebėtino. Jos bijo, kad esant tokiam karščiui pienas tešmenyse nesurugtų?

LAIMINGIAUSIAS PASAULY ŽMOGUS

Amerikoj yra turtingiausių visam pasauly žmonių, bet Lietuvoje — laimingiausių. Taigi, Lietuvoj geriau. Ekspralotas Olšauskas panorėjo buti kunigu, na, ir tapo. Panorėjo gražios panelės — gavo. Panorėjo — ir nusmaugė. Panorėjo teismo neklausyt — neklausė. Panorėjo — iš kalėjimo išėjo. Panorėjo — iš kunigystės išėjo. Panorėjo — ir vėl kunigu esti. Vadinas, Olšauskas toks žmogus, kuriam nieks nieko negali padaryti, ir kaip jis nori, taip turi stotis.

P. Kriukelis.

KAM KAS REIKALINGA

Kuno parazitas. Tinginiui išmokti ką nors veikti.

Merga. Išmokti kailio rolę lošti.

Šuo. Reikalingas prie svečių pastalėje, tada svečiai be baimės galės flirtuot...

Žmona. Kad užsipelnytum kankinio vainiką ir patektum į dangų. **P. Kriukelis.**

JAUNAVEDŽIAI IR UOŠVĖS

Bučnio krautuvėj susitinka du jaunavedžiai. Vienas išeina, antras įeina. Įeinantis klausia:

— Ką pirkai?

— Pirkau dvi dėžutes seredinkų uošvei dovanų.

— Net dvi?

— Mat, ji vakar, pietų metu pasakė, kad už vieną dėžutę atiduotų pusę gyvenimo...

BOLŠEVIKŲ TARPE

"Laisvės" restorane. Sklokininkas pasikvietęs storblauzdę klausia:

— Turi geros mėsos?

— Turime geros, pavyzdžiui, bolševikiškos.

Sklokininkas. — Senoviškos ar dabartinės?

— Dabartinės.

Sklokininkas. — Po velnių! Aš, budamas sklokininkas valgysiu Bimbos mėsą. Niekad! Ir išėjo.

IŠ MĖNININKŲ GYVENIMO

Prieš dailės parodą New Yorke suėję trys lietuvių dailininkai naturalistai ėmė girtis kiekvienas savo paveikslais.

Vienas sako: — Pereitą savaitę aš paėmiau gabalą sauso medžio ir nudažiau jį kaip marmurą. Ir, įsivaizduokit, tas medžio gabalas, naudotas marmuru, paskendo...

— Tai niekis! — pasakė antras. — Aš vakar nupiešiau šiaurės ašigalį, ir man taip pasisekė, kad, kai pakabinau termometrą prie paveikslo, jis iš karto nukrito 20 laipsnių žemiau nulio...

Trečias dar geriau gyrėsi: "Ir tai niekis! Štai čia nupiešiau princo portretą taip natūraliai, kad kas mėnuo turiu nukirpti jam barzdą...

LAKUNUI NUOTIKIS

— Ar jau turėjai kada kokį nuotykį, beskraidydamas lėktuvu? — klausia vienas lakunas savo draugą.

— O taip! Vieną kartą jokiu budu negalėjau nutupti žemėn, nes apačioj laukė uošvė.

TARP VEDUSIŲ

— Ar girdėjai, dušyt, kaip šiąnakt perkunija siautė. Tokios smarkios audros jau senai nebuvo.

— Ne, aš nieko negirdėjau. Bet kodėl gi manęs nepažadinai? Argi nežinai, kad aš perkunijos labai bijau ir negaliu miegoti?

MUSŲ ŠEIMŲ KASDIENINĖS KALBOS RAŠTU

Vyras: — Ak tu neraliuotas gyvuly, kaip tu drįsai be mano žinios plaukus nusikirpti?! Aš tik del plaukų tave ir ėmiau!

Žmona: — Nutilk, padla! Tu ir manęs nesiklausei, kada pradėjai plikti! Aš už tokio kaip tu, kuris dabar abiem galais vienodais, ir nebučiau ėjusi. **P. Kriukelis.**

Biznieriai, Skelbkitės "Vienybėje"

PIRMOS LIETUVIŲ KOVOS SU RUSAIS

Rašo Prof. Dr. J. Totoraitis — Šaltinis

Rytų slavai, gyvenusieji Volinijoje, vidurinio ir aukštojo Dniepro srityje, Dauguvos ir Volgos aukštupyje ir apie Ilmenio ežerą ir paliai Volchovo upę, buvo susiskirstę į įvairias gentis, nepriklausančias viena nuo kitos. Jų kaimynai rytų šaly buvo susidarę dvi valstybės: Bulariją prie vidurinės Volgos ir Kamos upės, ir Chazarų prie Volgos žemupio. Bent dalis anapus Dniepro esančių slavų buvo priklausomi tų valstybių ir mokėjo jiems duoklę. Iš pietų slavus vargino savo puolimais laukinės pietų slavų kaimynės tautos. Iš Skandinavijos nuo senai, nuo neatmenamų laikų, buvo varoma prekyba su pietų šalimis, ypač su Konstantinopoliu. Kelias jai buvo Baltijos jura, Finų įlanka, upė Neva, Ladogos ežeras, upė Volchovas, Ilmenio ežeras, upė Lovatė, paskui pirkliai iš to vandens kelio savo valtis persivilkdavo sausa žeme kelias dešimtis ar šimtą kilometrų į Dnieprą ir tolyn ta upe plaukdavo į Juodąją jurą ir pagalios į Konstantinopolį.

Miestai, valdžia

Prie to kelio buvo iškelio dėl tos prekybos buvo išaugę turtingi miestai: šiaurėje prie Ilmenio ežero Novgorodas, prie Dniepro Smolenskas ir Kijevas, ir dar prie Dauguvos Polockas. Tuo keliu iš seno plaukiojo Skandinavijos pirkliai, vadinami *variagai* ar finiškai *rusai*. Novgorodo slavus jie pavergė. Kai tiems slavams įgriso svetimas viešpatavimas, jie išvijo atėjunus, bet patys nemokėjo tvarkytis. Pagaliau nutarė pasikviesti vėl variagus ar rusus iš Skandinavijos ir nusiuntė pasiuntinius, sakydami: "Žemė musų didelė ir apsti, bet tvarkos joje nėra: ateikite kunigaikščiauti ir valdyti musų". Variagai arba rusai atvyko vedami vado Ruriko ir įkurė Novgorode valstybę. Išsyk valdė jis pasidalinęs šalį su dviem broliais; tiems mirus, jis vienas ėmė valdyti šalį, miestus pavesdamas savo palydovams. Vienas tų palydovų gavo Polocką. Rurikui mirus, už jo nepilnametį sunų Igorį valdė naują valstybę Olegas. Tas paėmė į savo valdžią Kijevą ir į tą miestą iš Novgorodo perkėlė savo sostinę. Jis suvienijo po savo valdžia visus rytų slavus.

Taip tos naujai įkurtos valstybės valdovai buvo skandinavai, vadinami variagai ar rusai. Per kokią pusantro šimto metų, jie laikė santykius su savo senąja tėvyne, iš ten kviesdavosi savo palydovus ir sargybą. Palengva jie patys suslavėjo. Jų valdoma šalis nuo jų ėmė vadintis Rusija. Vienas tų Rusijos valdovų Vladimyras 988 priėmė iš Bizantijos misijonorių grekų krikštą ir pakrikštijo savo valdinius. Rusijos valstybė buvo įkurta 862. Krikštą priėmus, Kijeve ir visur Rusijoje ėmė platintis aukšta Bizantijos kultura.

Į Lietuvą

Ta nauja Rusijos valstybė, suvienijusi rytinius slavus, bekariaudama su laukinėmis pietų stepų tautomis, su prekybos valstybėmis, Chazarais ir Bulgarais, rytuose esančiomis, ėmė kreipti dėmesio ir į prie Pripetės upės gyvenančius jotvingus. Ta upė kelias buvo į rusų miestus, prie Bugo esančius. Kijevo valdovams svarbu buvo, kad tas kelias butų laisvas, prie Pripeties gyvenančių jotvingų nekliudomas. Kunigaikštis Vladimyras 893 kariavo jotvingus ir nugalėjo. Bet tie vargu bus buvę pavergti, nes jo sunus Jaroslavas 1038 vėl su jais karą varė. Po šito žygio jotvingų bent rytinė dalis turėjo pakliuti į rusų valdžią arba pasitraukti tolyn į vakarus. Po dviejų metų 1040 tas pats Kijevo valdovas kariavo su lietuviais. Kokia to žygio buvo išeitis, kronika nesako, tik 1044 Jaroslavas vėl ėjo lietuvių kariauti, nugalėjo ir įkurė Novgorodą, vadinamą Naugarduką, esantį netoli nuo aukštojo Nemuno. Įkurimas to miesto buvo ženklas, kad rusai bent toje lietuvių gyvenamo ploto dalyje tvirtai su savo valdžia atsistojo. Nestoro kronika priskaito lietuvius prie tų tautų, kurios rusams mokėjo duoklę. Nors rusų kronikos nemini nė vieno atsitikimo, kur ta duoklė iš tikro butų buvusi mokėta, tačiau tasai Naugarduko įkurimas verčia spręsti, kad bent to miesto sritis kurį laiką bus tai dariusi.

Lietuvių-Rusų kovos

Nuo Jaroslavo žygių rusų kronika nei jotvingų, nei lietuvių kelias dešimtis metų visai nemini. Jaroslavas mirdamas 1054 Rusiją padalino penkiems sunums. Tie tarp savęs nesutiko ir bekariaudami silpnino vieni kitus. Savo kunigaikštijas jie taip pat dalino vaikams. Rusija taip suskilo į daug kunigaikštijų. Joms silpnoms esant, jotvingai, kurie buvo pavergti, matyt, nusikratė ar bandė nusikratyti rusų priklausomybę. Polocko kunigaikštis Borisas 1102 kariavo su jotvingais ir nugalėjo. Taip pat padarė 1112 Volinijos kunigaikštis Jaroslavas. Nuo tada ar gal nuo jų protėvio Jaroslavo, padalinusio Rusiją į dalis, didumą jotvingų žemės prikiausė Volinijos kunigaikštijai, o mažesnė ties Nemuno viršupiu Polocko. Rusai pavergtoje jotvingų žemėje varė kolonizaciją ir joje XII š. pastatė miestus Slonimą, Volkoviską, Gardiną ant dešinio Nemuno kranto. Rytuose iš Polocko kunigaikštijos taip pat buvo kolonizuojama gretimoje lietuvių šalyje. Apie vidurį XII š. prie upės Beržuonės, Nemuno intako, iš dešinės buvo pastatytas miestas Gorodec (dabar tur but Gorodok), ir jame kunigaikščiavo vienas Polocko kunigaikštis Volodar. Tur but, tai kolonizacijai remti 1132 Msislavas, didysis Kijevo kunigaikštis, padarė žygį į Lietuvą ir plėšė šalį. Bet iš to daug kas neišėjo, nes grįžtančius rusus pasiviję lietuviai užpuolė ir daug kijeviečių išžudė.

Rusų santykiai su lietuviais

Viduryje XII š. lietuviai buvo įtraukti į Polocko kunigaikščių ginčus. Polocko kunigaikštija, kaip ir kitos Rusijos kunigaikštijos, dėl dalinimų tėvui mirštant, buvo suskilusi į mažas kunigaikštijėles. Kunigaikščiai, tie smulkūs jų valdovai, tarp savęs turėdavo ginčų ir per tai karų. Į tuos savo kivirčus įtraukė jie ir lietuvius. Kai tie kunigaikščiai 1159 darė tarp savęs taiką, vienas jų Volodar Glebovič šalinosi nuo jų ir lietuvių padedamas sukinėjosi aplinkui giriose.

Gal dėl to tas pats Volodaras 1162 kitų Polocko kunigaikščių buvo apgultas jo pilyje Gorodoce, bet jis vėl su lietuviais užpuolė nakčia savo priešus ir atsigynė.

1180 lietuviai buvo sąjungininkai kito Polocko kunigaikščio Vseslavo Vasilkovičiaus, kai jis darė žygį prieš Drucko miestą.

Tas įsitraukimas į Polocko kunigaikščių ginčus lietuviams davė progos pažinti jų silpnybę, pažadino daryti savaimingus žygius į rusų šalis. Nuo to laiko dažniau lietuvius mini rusų metraščiai. 1183 lietuviai kariavo į šiaurę nuo Polocko kunigaikštijos esančią šalį. 1191 polockiečiai ir Novgorodo kunigaikštis Jaroslavas Lukuose darė sutartį prieš lietuvius ir estus. Tais pat metais Vručo kunigaikštis Rurikas bandė daryti karo žygį į Lietuvą, bet dar jos nepasiekęs turėjo grįžti dėl įvykusio tą žiemą atodrėkio. Po dvejų metų tas pats kunigaikštis vėl buvo bebandąs žygiuoti į Lietuvą, bet ir vėl buvo nuo to sutrukdytas, nes polockiečiai buvo besirengią pulti jo šalį. 1198 Novgorodo kunigaikštis Jaroslavas į Lukų miestą pasiuntė savo sunų Iziaslavą, kad gintų nuo lietuvių puolimų. Iziaslavui tuo tarpu mirus, lietuviai ir polockiečiai užpuolė Lukus.

Lietuviai iškariauja Gardiną

Tuo laiku polockiečiai, tur but, nemažai bus gavę kentėti nuo lietuvių. Vienas to laiko eilėraštis (Slovo o polku Igorevie) šiaip skundžiasi dėl liudnų Polocko santykių: "Purvais suteršta teka Dauguva dėl pagonų riksmo... Jaroslave ir jųs Vseslavo anukai, jųs netekote savo protėvio garbės". Vienas tų anukų Iziaslavas bandė gintis: "Su ašt riais kardais švaistė į lietuvių šalmus ir darė garbę protėviui Vseslavui; bet veltui, jis ir jo palydovai žuvo mušyje. Jo mieste, kaip kalba tas pat kurinys, liudni balsai pasidarė, linksmumai išnyko, tik raudos girdėti Gorodne". Be abejo, čia kalbama apie Gardiną, tekusį lietuviams baigiantis XII š. Gardino paėmimas buvo pirmas pastovus teritorialis lietuvių laimėjimas. Lietuvių noras kariauti vis didėjo.

Lietuvių karai su latviais ir estais

1200, perėję per Polocko kunigaikštiją, nuvyko į Novgorodo sritį, apiplėšė Lovatės miestą ir aplinkinius kaimus. Novgorodiečiai begrįžtančius užpuolė, išmušė jų 80, atėmė grobį ir belaisvius. Novgorodiečių susirėmime žuvo 15. Po šito nepasisekimo Polocko kunigaikštis Vladimyras manė, kad jam dabar gera proga atkeršyti lietuviams už plėšimus jo šalies. Žiemą 1201 įpuolė į Lietuvą, kai lietuviai buvo išvykę kariauti žiemgalių. Bet tie sužinoję apie priešo puolimą greit sugrįžo ginti savo šalies.

1203 lietuviai kovojo Černigovo kunigaikščius anapus Dniepro. Tai rodo, kad Polocko kunigaikštija neįstengė jų žygio sustabdyti. Tą žygį lietuviai pralaimėjo, nes mušyje jų žuvo 1700. Tas kritusių skaičius rodo, kad einant kur kariauti, susiteikia gana žymi jėga.

Tikslai tų žygių buvo prisiplėšti grobio užpultoje šalyje.

Baigianti XII š. ir prasidedant XIII š. lietuviai puolė ne tik rusų šalis, bet ir latvių ir estų. Žinių apie tuos žygius yra daugiau, nes jie yra daug gausiai aprašyti Henriko Latvio kronikoje, nekaip rusų metraščiuose, kur paduoti vos trumpi paminėjimai.

GERAI ŽINOTI
— KAD —
Jurgis Vaišnis
užlaiko pirmos rušies
RESTORANĄ ir HOTELĮ
Wilkes Barre, Pa.
kur svetelial gardžiai pavalgo ir pakeleiviai minkštose lovose pasilsi.
PRIBUVUS Į WILKES BARRE
nuo stoties matosi
GEORGE'S HOTEL
AND RESTAURANT
88 East Market Street
(Priešais Geležinkelio Stotį)
Svetelial atsilankę kartą, atsilankc paskui ir tankiau.
Jurgis Vaišnis, Savininkas

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJE
DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS ir PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE,
KURIOS TURTAS $1,435,127.81, NARIŲ 20,000
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $577,806.00
Pomirtinių; Pašalpų išmokėta $660,392.00
SLA. kuopos, randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amziaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai; taip pat gauna SLA. išleistas knygas puse kainos
POMIRTINIAI SKYRIAI — $150, $300, $600 ir $1,000
Pašalpos Skyriai: — $6.00, $9.00 ir $12.00 į savaitę
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
Lithuanian Alliance of America
307 WEST 30th STREET, NEW YORK, N. Y.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima, Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

Vidurių Nesveikumai Praeities Dalykas
"Chicago, Ill., Rugp. 18 d.—Septynis metus mane kankino viduriai, niekas man negelbėjo. Tuomet aš pamėginau
TRINER'S BITTER WINE
ir šis vaistas tuojous pašalino visus nesveikumus. Dabar musų šeima jį vartoja reguliariai. Jusų, Louis North." Tukstančiai sirgstių vidurials šiandien šypsos, jų nesveikata beliko tik praeities dalykas. Trinrio Kartusis Vynas palaiko visus geroj sveikatoj. Jis pašalina visus nuodus, sustabdo nevirškinimą, bloga apetitą, galvos skaudėjimus, nemigą ir silpnumą. Populiarus per 41 metus—tai puikiausia rekomendacija. Galima gaut visose vaistinėse didesniuose ir mažesniuose buteliuose. Kiekvienam pakely brangus kuponas. Jei nesalite gaut rasykit: Jos Triner Co., 1333 South Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

HITT AND RUNN—It Looks as Though Bull Will Fulfill His Prediction of Death by Slow Starvation! BY HITT

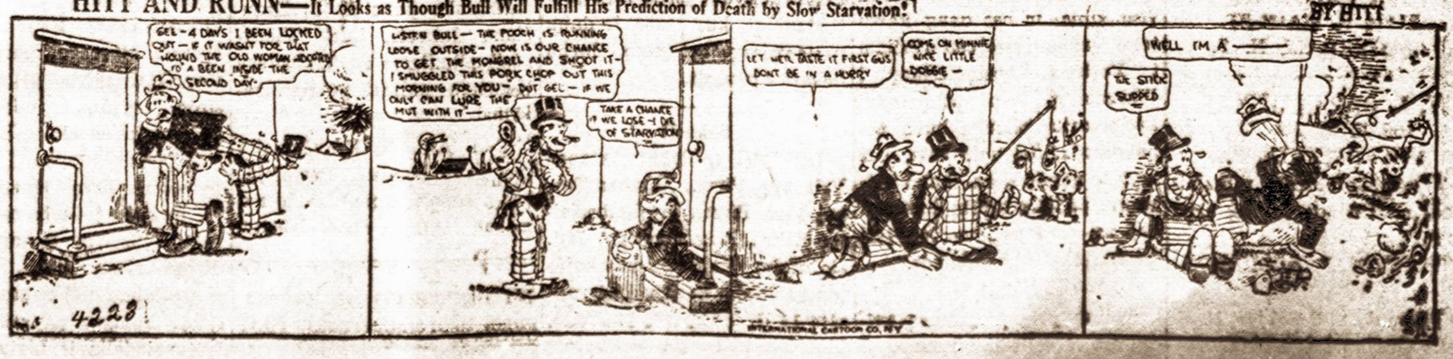

Telephone, Stagg 2-2228

ROSSI and DECKER

Pardavėjai Pavieniai arba Urmu

MALT and HOPS

Visokių bonkų, baro reikmenis, baro stiklai, visokie flavorei, extraktai, kontanerei, filtruojamos popieros, ir filteriai.

790 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Į LIETUVĄ!

Su Didele Rudenine Ekskursija Populere

Skandinavų Amerikos Linija

Greitu ir Patogiu Susisiekimu
per KOPENHAGĄ
į KLAIPĖDĄ

Iš New Yorko Spalio-Oct. 15

Laivu "Frederik VIII"

SVARBU

Visi, kurie rengiatės ar manote keliauti dabar

LIETUVON

ir norite turėti smagią ir nebrangią

KELIONĘ

Važiuokite Spalio 15 dieną

SU RUDENINE EKSKURSIJA Į KLAIPĖDĄ,

nes Trečios Klasės Abipusės Kelionės *Kainos nuo 15 Spalio bus pakeltos*

Nupigintos Trečios Klasės Laivakortės:

Iš New Yorko į Klaipėdą
į vieną pusę .... $ 94.50
į abi pusi $150.00

Revenue ir Pagalvės mokesčiai atskirai
Del informacijų kreipkitės pas savo agentą arba

Scandinavian American Line
27 Whitehall St., New York, N. Y.

"GARSAS" BAKERY

SVEIKATA ir DUONA

Kodel lietuviai yra sveikiausi ir stambiausi žmonės? — Dėlto, kad valgo tikrų miltų *lietuvišką duoną*, kurioj, kaip mokslininkai išrado, yra pilnai taip vadinamų vitaminų — butinai reikalingų žmogaus sveikatai. Geriausią Lietuvišką Duoną ir Kėksus, Pyragaičius vestuvėms ir kitiems pokiliams kepa:

KEPTUVĖ "GARSAS"
A. SHRUPSKIS, Savininkas
64-66 SOUTH 2ND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Greenpoint 9-2876

Siunčiam ir į kitus miestus

LIETUVIŲ OLIMPINIO KOMITETO SPORTO DIENOS DALYVIS

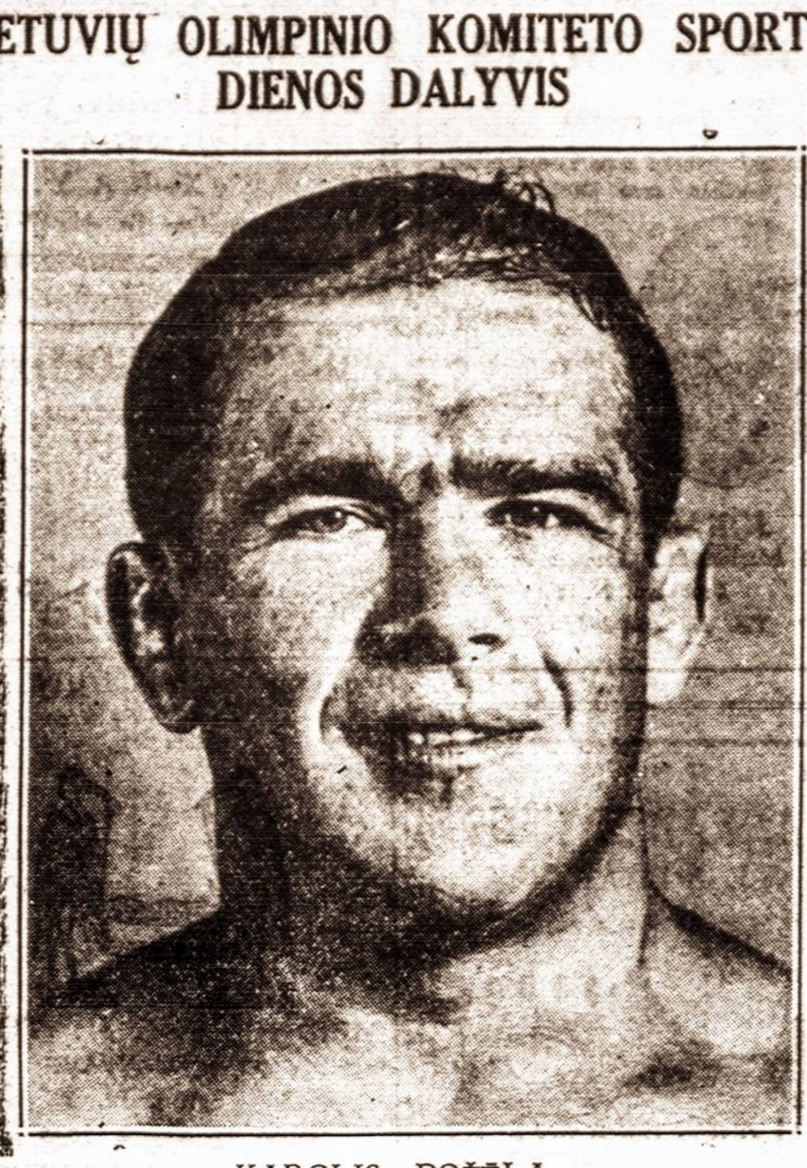

KAROLIS POŽĖLA

Vienas įžymiausių ristikų ne tik Amerikoje, bet visam pasauly, rugsėjo 28 d. turėjo ristis Chicagoje, tačiau jis atsisakė važiuot, tikslu dalyvaut New Yorko Lietuvių Olimpinio Komiteto rengiamoj sporto dienoj, rugsėjo 27 d. Klaščiaus parke, nežiurint, kad tai jam bus finansinis nuostolis. Tai tikro patrioto pasiaukavimas.

Tautiečiai. Pasekite p. Požėlos pavyzdžiu. Pažymėkite savo kalendoriuje rugsėjo 27 d. —*"Lankytis Lietuvių sporto piknike, Klaščiaus Parke."* Tą dieną įvyks grandiozinė lietuvių sporto diena, kokios lietuvių istorijoj dar nebuvo. Hungarai ir čekai surinko šimtus tukstančių dolerių, apie pusę miliono jų lankėsi jų sporto parengimuose, jie nori sutikt savo tautiečius atvykstančius į Olimpiadą 1932 metais kaip amerikiečiui pridera. Pasirodykime ir mes kaip tikri lietuviai, svetingi, organizuoti ir vieningi ten kur liečia musų tautą ir valstybę!

Olimpinis Komitetas.

JEI NORITE Pasisekimo biznyje, tai skelbkitės "Vienybėje."

Sveikinimai iš Lietuvos

(Tąsa iš 2 pusl.)

išrukina ir parduoda. Amerikiečiai irgi nemažai tų bekonų ragavę. Vizitoriams reikia turėt gerą pažintį, kad leistų. Mums davė vyruką. Jis mus visur vedžiojo ir viską aiškino.

Amerikiečiai

Buvau taip pat pas advokatą p. Bračiulį. Jo dvaras didelis, turi daug žemės ir gyvulių. Dabar tariamės sustot pas mano giminaitį, iš ten į Paryžių ir paskui į Ameriką, tai ir vėl pasimatysime.

Beje, Palangoje suėjau profesorių M. Biržišką su ponia. Prof. V. Biržišką ir p. Klingą. Tarėmės visi sudaryt ekskursiją po žemaitiją, pradedant nuo Palangos ir t.t. Manėm prof. Voldemarui suteikti vizitą, na, ir kviest Amerikon, suprantama, jeigu jis sutiktų, bet deja, musų ekskursija neįvyko iš priežasties blogų kelių. Aš labai gailėjau.

Prie progos noriu padėkoti p. Ambraziejui už gerą prirengimą mano kelionės. Gerių geriausiai važiuot per Klaipėdą, nes bagažus visai nekrato, muitinės inspektoriai tik pasitenkina pasakymu, kad neveži naujų daiktų. Na, o per Vokietiją, kaip man teko girdėti, baisiai iškrato sunku paskui ateit į tvarką ypač kas veža didelį bagažą

Dėkodama už man suteikimą pasidalinti įspudžius, liekuos su geriausiais linkėjimais, linkiu visiems aplankyt Lietuvą, savo tėvynę.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Apdovanotas Lietuvos prezidentas

KAUNAS. — Respublikos Prezidentas A. Smetona Tautos šventės rugp. 8 d. proga ministerių kabineto nutarimu, apdovanotas aukščiausiu Vytauto Didžiojo ordenu.

Naujos Lietuvoj uniformos

KAUNAS. — Visiems valdžios įstaigų tarnautojams rengiamas uniformų projektas. Uniformoms nustatyti sudaryta tam tikra komisija iš visų ministerijų atstovų.

Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerija rengia pasienio policijai naują uniformą. Naujosios uniformos drabužių bus pakeista spalva.

Oh! You Lucky Tab!!

NEPERŠLAMPAMAS CELLOPHANE

Visuomet Gerai — Tvirtai Uždarytas

Ypatingas HUMIDOR PAKELIS

Zip—

ir jis atsidaro!

Atkreipk dėmesį į naują, ypatingą skvetą pakelių viršuj. Vieną jo dalį prilenkęs pirštu prilaikyk ir plėšk, kitą jo dalį. Labai paprasta. Greit. Zip! Ir viskas. Labai ypatinga! Pakelis įvyniotas į neperšlampamą Cellofaninę popierą, per kurią neįeina dulkė, šlapumas, ligų perai ir kiti nešvarumai. Švaru, apsaugota, gražu, ŠVIEŽIA! – kas galėtų būt daugiau moderniškai kaip, LUCKIES patobulintas Humidor pakelis – taip lengvai atidaryti. *Ponios – šis LUCKY skvetas—apsauga jūsų pirštų nagams.*

* * * * * *

Pagaminta iš geriausių tabakų – viso derliaus grietines – LUCKY STRIKE vienintėliai cigaretai apsaugoja jūsų gerklę per tą išimtiną "SPRAGINIMO" procesą. "Spraginimo" procese naudojami Ultra-Violetiniai Spinduliai – procesas, kuriuo pašalinami tam tikri kartumai ir erzinančios ypatybės, kurių, naturališkai, yra kiekviename žaliame tabake. Šie kartumynai ir erzinančios ypatybės pašalinamos iš jusų LUCKY STRIKE, jų juose nėra. *"Jie išimti – todėl jų ir nėra!"* Nenuostabu, kad LUCKIES visuomet palankūs jūsų gerklei.

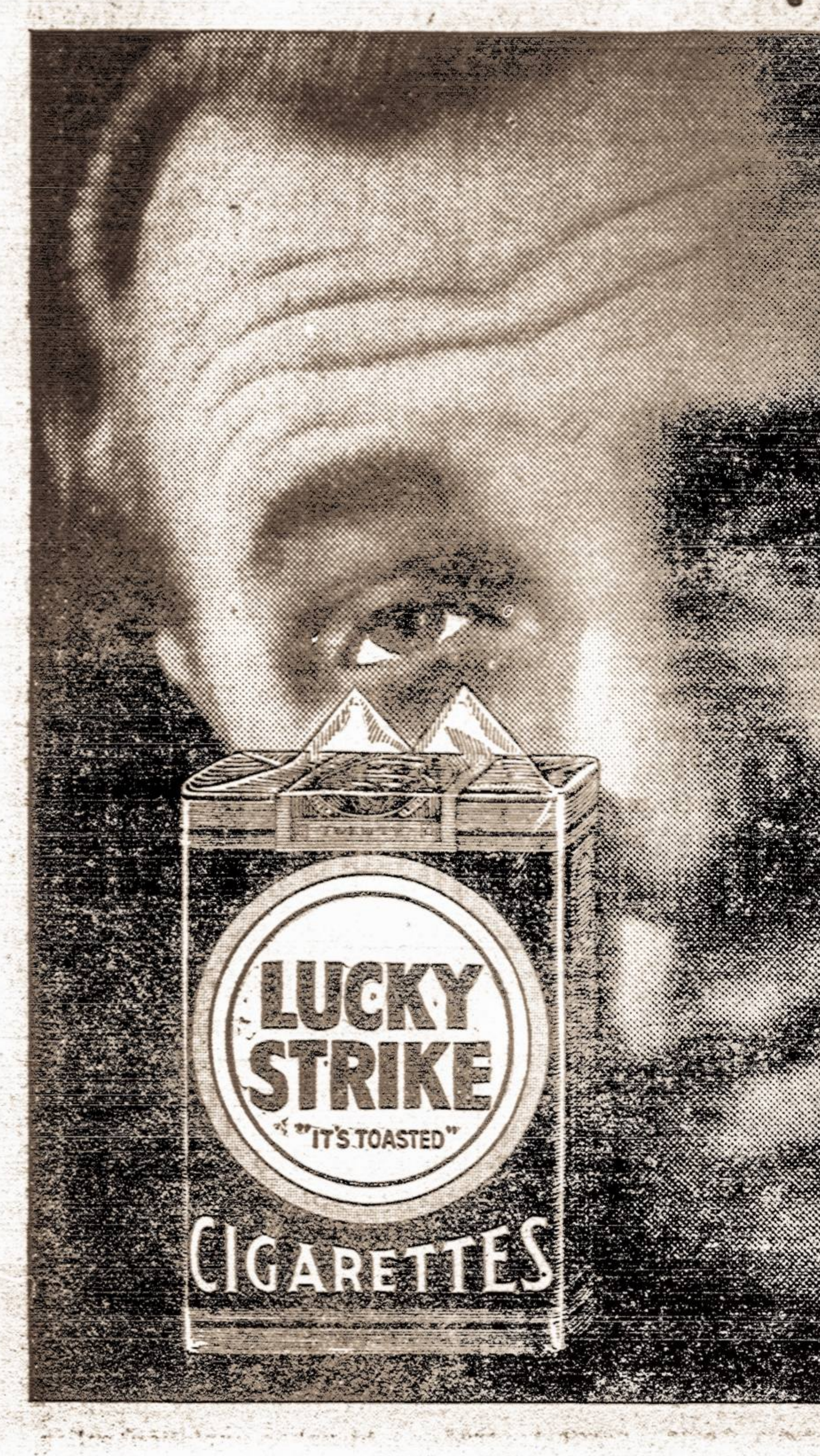

"It's toasted"

Jūsų Gerklei Apsauga—Prieš Knitejimus—Prieš Kosulį

Neperšlampamas Cellafanas Užlaiko tą "Spraginimo" Skonį Visuomet Šviežiu

ATSUK RADIO — Lucky Strike šokių Orkestras griežia kiekvieną Antradienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį, vakare per N. B. C. radio tinklą.

©1931, The American Tobacco Co., Mfrs.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas — šaltis. Jis netik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio), jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už baksą apsiginkluok nuo savo nuožmaus priešo!

URBO LAX TABS (25 centai už skrynutę) yra kai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą, vidurių užkietėjimą — kuris žmogui pagamina daug rupesčių ir sunkių ligų.

Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalite gauti pas —

F. URBONAS

151 MTROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Greenpoint 9-1411

GRAND AVE. at 61st ST., MASPETH, N. Y.
Phones: Juniper 5-9796, 5-9072

Naujos Knygos

ĮSIGYKITE ŠIAS NAUJAS KNYGAS:

KIŠENINIS ŽODYNĖLIS (Angliškas-Lietuviškas ir Lietuviškas-Angliškas	$1.25
VOKIEČIŲ KALBOS VADOVĖLIS	50c.
PILIETYBĖS KATEKIZMAS	50c.
MANDAGUMAS	20c.
PILNAS ORAKULAS	$3.00
PILNAS ORAKULAS (Apdarytas)	4.00
BEDIEVIŲ ŠVENTRAŠTIS (Drutai apdaryta didelė knyga)	6.00
LITHUANIAN SELF INSTRUCTION	50c.
PONIA BERTULIENĖ, į kurią įeina 10 įdomių apysakų, susidedančių iš juokų, romansų ir kitų įvairybių	75c.
MEILĖS VAKARAS arba kaip vyrai myli moteris	20c.
MEILĖS VAKARAS arba kaip moterys myli vyrus	20c.
SENBERNIO IŠPAŽINTIS arba kodel vyrai nenori vesti	20c.
LIETUVOS ALBUMAS. 436 puslapiai, labai nupiginta kaina	$1.50
LIETUVOS ĮSTATYMAI arba surašas Liet. Valst. įstatymų. Naudinga knyga teisių patarėjams, notarams, ir visiems norintiems sužinoti apie Lietuvos tvarką. 1031 pusl. Apdaryta	1.50
VAKARŲ FRONTE NIEKO NAUJO ("All Quite on the Western Front"), vertimas pagarsėjusio visam pasauly vokiečių rašytojo, labai įdomi apysaka iš karo lauko	75c.
SAPNINYKAS su daugeliu paveikslų	75c.
VIRĖJA arba kaip gaminti valgius. Lietuvos laida. Didelė knyga	$2.00
PASAULIO ISTORIJA. 3 tomai. Senųjų, Vidurinių ir Naujojo Amžiaus	5.00
PASAULIO ISTORIJA. Wells'o (Outline of History) 2 tomai, apdaryti	3.50
KANDIDAS (Apysaka, kurią Katalikų Bažnyčia draudžia skaityt)	1.00
APYSAKOS. Parašė Kazys Puida	75c.
AR SOCIJALISTAS GALI BUT KATALIKU	10c.
ANT GYVENIMO SLENKSČIO	10c.
DARBININKŲ ATLYGINIMAS	35c.
GRANATŲ PAVĖSYJ. Labai graži apysaka	40c.
GYVENIMO DUMBLE. Romanas iš tikrų atsitikimų	$2.00
IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES. Drama	20c.
JAUNIEJI SKRIAUJA. Medžioklė	$1.00
AMERIKONIŠKOS VESTUVĖS	.20
ADOMAS MICKEVIČIUS	.15
APIE KALBŲ PRADŽIĄ	.10
DAVATKŲ GADZINKOS	.10
GEOGRAFIJA	$2.25
HIGIENA. Parašė Dr. J. Šliupas (Apdaryta)	1.50
DAILĖS MILŽINAI (Apdaryta)	1.50

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Teatras EUROPA
POPULIARIŠKOS KAINOS

Telefonas: *Circle 7-0129*
154 West 55th St., į rytus nuo 7th Ave.
Rodoma nuo piet iki vidurnakčio

Pradedant Trečiadieniu, Rugsėjo (September) 23 d.
Bus rodoma ekranoje puiki, geresnė už *"Dvi Širdys Valso Metu"* ekranos operetę, nauja romantiška vokiška ekranos operetė
"DIE LINDENWIRTEN VOM RHEIN (Alinė Ties Reinu)
Šiame veikale puikių muzikos kurinių iš užsienio!
Su paaiškinimo parašais anglų kalboj
Vaidina KAETHE DORSH, Vokietijos geriausia lengvos operetės diva

Amerikos Lietuvių Automobilių Mokykla

Veikia 26 Metus

AUTOMOBILIŲ MECHANIKAI IR DRAIVERIAI LABAI REIKALAUJAMI

Išmok pavyzdingiausioj ir moderniškiausiai įrengtoj Specialybių Mokykloj. Bendras automobilių taisymo darbas, praktiškas mokymas dirbtuvėse, perstatymas, perdirbimas, suardymas ir sustatymas mašinos įvairių išdirbinių ir rušių, ignicija, batarejos, magnetai, starteriai ir generatoriai.

Mokinama dienomis ir vakarais.
Instruktoriai Ekspertai

RYŠY SU DABARTINIU EKONOMINIU KRIZIU IR BEDARBE MES SUMAŽINOM MOKSLO MOKESTĮ $75 IKI $50
Įrankiai ir Darbo Drabužiai — Veltui
Kursas automobilių važiuoti — $10.
Garantuojame diplomą ir leidimą važinėti.
Atidaryta kasdien nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 v. ryto iki 2 v. po pietų

New York Auto School

228 Second Ave. (Kampas 14th St.) New York, N. Y.

J. KLAŠČIAUS

CLINTON PARKAS

Piknikams, Baliams, Koncertams, Veselijoms ir Privatiškiems Bankietams, smagiausia vieta Brooklyn'o apylinkėje — Maspeth'e. Jau laikas užsisakyti salę sekantiems sezonams.

CLINTON PARKAS

J. KLAŠČIUS, Sav.

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.
Tel. Juniper 5-8059

P. J. NAUJOKO CIGARAI

Malonus Rukyti

Gerbiamieji: Mylėtojai gerų cigarų ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rukymai yra užlaikomi, visur reikalaukit Naujoko Cigarų, VYTAUTO, JONO, PETRO. Šiais vardais yra geriausi cigarai. Rukydami ne tik džiauksitės, bet ir lietuviams darysite garbę, kad Lietuviška cigarų išdirbystė Amerikoj gyvuoja. Pareikalavus biznieriams ir privatiškiems Amerikoj visur išsiuntinėjama per paštą.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė

361 BROADWAY : : BROOKLYN, N. Y.

VIETOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

LIETUVOS ŽURNALISTAI Į TĖVYNĘ

Kairėj Ant. Bružas, "Musų Rytojaus" redaktorius, dešinėj Aug. Gricius, feljetonistas ir "Lietuvos Aido" vice-redaktorius. Apačioj bendras atsisveikinimas, laivui jau iš uosto išplaukiant.

Lietuvos žurnalistų p. Ant. Bružo ir Aug. Griciaus išleistuvių metu iš New Yorko. Išplaukė rugsėjo 16 d. 4 val. p. p. "taupomuoju" laiku Švedų laivu "Gripsholm". Svečius palydėti buvo burelis tautiečių, kurių tarpe p. Bružo sesuo ir švogeris, iš Stamford, Conn., p. Bartnikai, "Vienybės" redaktorius Jonas Valaitis su žmona ir Jonas Kružintaitis, Kun. Milukas, V. Mučinskas ir visa eilė kitų. Išvyko ir dar 6 lietuviai.

JONO BYROS KONCERTAS

Šeštadienį, rugsėjo 19 dieną Central Hotel, 149 14-th St., New Yorke, Muzikos salėje, įvyko Lietuvos Operos buv. dainininko p. Jono Byros koncertas. Lietuvių ir svetimtaučių muzikų buvo gražus burelis.

Ponas Byra programoj išpildė gana sunkas įžymių kompozitorių dainas italų, rusų ir lietuvių kalbomis.

Padainavo ir panelė Anna Kriona, rusė, kuri gana gražiai ir pasirodė.

Ponas Byra, rekia pasakyti, labai gražiai dainavo, ir dalyviai visi patenkinti.

Buvo keletas įžymių muzikų, kurie tuoj pasiulė kontraktus. Tuo tarpu p. Byra kontrakto nepasirašė. *Rep.*

BIZNIERIAI BĖDAVOJA

New Yorko biznieriai, kai kurie gyvena gana puikiai, tačiau dalis labai bėdavoja. Vietos biznieriams reikėtų pasitarti, kaip sunkumų išvengti. Kaip tik butų Chambers of Commerce darbas. *Rep. 6.*

Bėda lietuviams sargams

Lietuviams sargams (dženitoriams) New Yorke tikra bėda. Namai reikalauja tik vietinių ir vokiečių. Lietuviai ne tik negauna vietų, bet ir iš jų šalinami. Kurie laikosi, tiems mažinamos algos. Reikėtų ir tuo susirupinti. *Rep. 6.*

Į BRAZILIJĄ

Kaip "Lietuvio Brazilijoj" korespondentas apie metai laiko atgal į New Yorką atvykęs p. Jonas Silickas iš Sao Paulo, Brazilijoj, šeštadienio rytą laivu "American Legion" išvyko atgal į Braziliją.

Ponas Silickas labai malonus lietuvis, buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, Joniškėlio mirties bataliono vienas organizatorių. New Yorke budamas buvo aktyvus lietuvių darbuotojas. "Vienybei" dažnai parašydavo. Dar vienas ilgas raštas apie Brazilijos lietuvius tilps kiek vėliau.

Gaila netekti gero veikėjo, bet Brazilijos lietuviams ir reikia vadų, tad linkime laimingai gyventi.

New Yorko Lietuvių Olimpinio Komiteto susirinkimas

Antradienį, rugsėjo 22 d., apie 8 val. vak., Lietuvių Atletų Klube, 168 Marcy Ave., įvyksta New Yorko Lietuvių Olimpinio Komiteto nepaprastas susirinkimas. Visi valdybos ir komisijos nariai prašomi butinai dalyvauti. Šį kartą malonėkite dalyvaut ir sekretoriai. Kviečiama dalyvaut ir pašalinių, norinčių remti komitetą savo darbu. Butų gera jei dalyvautų ir draugijų atstovai ir pavieniai nariai. *Valdyba.*

Kiša nosį ne į savo reikalus

Einant demokratų partijoje 14 d. primarijoje kovai ir lietuviams pasireiškus už poziciją, p. Ch. Labanas nuėjo pas lenkus ir pasivadinęs nesančio klubo pirmininku "The League of Lithuanian Voters" pasakė prakalbą ir pareiškė, kad jojo "lyga" indorsuoja lenkų kandidatą į Aldermanus. Tas pareiškimas tuoj buvo stambiai pažymėtas "Stadard Union," kai didelis dalykas iš lietuvių balsuotojų pusės. Tas pareiškimas sukėlė abejonių apie lietuvių klubų darytus pareiškimus pozicijai. Ką p. Labanas nori atsiekti pataikaudamas lenkams, sunku suprasti. Kas tai, kad p. Labanas jau kelintą sykį išeina iš vagos ir nei sau garbės, neigi lietuviams nesuteikia. Toki žingsniai, kaip p. Labanas bando žengti, pasisakyti, kad jis yra klubo, kokio visai nėra, pirmininku, save pasistato juokui ir kompromituoja lietuvius.

Demokratas.

MIRĖ

Plačiai žinomas vietos lietuviams, kaip "Kauno Gubernatorius," Jonas Balčiunas mirė rugsėjo 20 d. ir pašarvotas 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Bus laidotas Trejybės kapinėse.

Ona Bagniukienė, 328 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y., mirė rugsėjo 20 d. Bus laidota rugsėjo 23 dieną ryto, Trejybės kapinėse.

Laidotuvių tvarką veda graborius J. Garšva.

Kas bus del lietuviškos mokyklėlės

Brooklyne budavo lietuvų kalbos vaikučiams vakarinė mokyklėlė "Vienybės" salėje, išlaikoma SLA. kuopos. Šiais metais mokyklėlės, kiek numatoma, dar niekas neorganizuoja.

Kad mokyklėlė reikalinga, visi gerai tą žinome. Jos netekti—negerai. Tik ar jis bus pasirupinta? *Tėvas.*

Rupinasi S.L.A. kandidatais

Sekmadienį New Haven, Conn., įvyko New Yorko, Connecticut ir Massachusetts SLA. darbuotojų suvažiavimas, pasikalbėti SLA. Pildomosios Tarybos kandidatų reikalu. Suvažiavimas nutarė sekančius kandidatus remti: pirmininku Bačiuną, vicepirmininku Vokietaitį, iždininku Tareilą, sekretorum Bukšnatį, iždo globėjais Januškevičių ir Pivaruną, daktaru kvotėju Dr. Stanislovaitį, iš Waterbury, Conn.

Kiek tenka girdėti, bus ir kitas kitos grupės suvažiavimas taip pat Conn. valstijoj, spalių 18 d. Jų kiek skirtingi kandidatai. *Rep.*

Lietuvių Piliečių Klubo pirmutinis sezono balius įvyks spalių 11, 1931 m., Klubo name, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

REAL ESTATE

Turiu daug del pardavimo biznių, ukių ir vasarnamių.

Dirbu planus del visokių stylių namų statymui.

Galima matytis tik šeštadieniais ir sekmadieniais.

J. C. Baltus
CORAM, L. I., N. Y.

PASIRENDAVOJA: šviesus kambaris su atskiru įėjimu del vyro. Klauskite štore.
290 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.
No. 206 (114)

PARSIDUODA 2 šeimynų namas, uždarais porčiais, ir garadžius. Viskas geram stovy. Parsiduoda labai prieinamai. Cash $2,000.00.
IRWING
107-38 — 123rd Street, Richmond Hill, N. Y.
No. 205 (114)

PASIRANDAVOJE 2 apartmentai po 5 kambarius. Naujai išdekoruoti, kampiniai namai. 168 Cooper St. ir 810 Knickerbocker Ave. Renda labai prieinama. Kreipktės:
R. POVILAUSKAS-POLASKI
810 Knickerbocker Ave. arba
168 Cooper St., Brooklyn, N. Y.
No. 209 (116)

PARSIDUODA Billiard—Pool Ruimis. Penki stalai geram stovy. Geras biznis. Kreipkitės
GEORGES
756 Grand St., Brooklyn, N. Y.
No. 204 (113)

PARSIDUODA — PASIRENDAVOJA Muzikos Štoras. 20 metų biznyje, Lietuviais apgyventoj vietoj, priešais "Vienybę." Parsiduoda iš priežasties ligos. Renda nebrangi. Kreipkitės:
202 Grand St., Brooklyn, N. Y.
No. 210 (115)

Tel. Stagg 2-7057
STEPHEN BREDES, Jr.
COUNSELOR AT LAW
Lietuvis Advokatas
Ofiso Adresas:
197 HAVEMEYER STR.
Williamsburgh Bridge Plaza
BROOKLYN, N. Y.
Namų Adresas:
65—02 GRAND AVE.
MASPETH, L. I.
Tel. Juniper 5-6776

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Lietuvis paintinimo kontraktoriu senai ir plačiai žinomas Brooklyn ir apylinkėj, pentina medinius ir murinius namus iš lauko, ir dekoruoja vidų vėliausia mada. Specialistai Kref Tex. Darbas pirmos rušies. Prekės labai prieinamos. Persitikrinimui kreipkitės asmeniškai, laišku ar telefonu:
STANLEY PETRASH
183 Milford Street
B'klyn, N. Y. Applegate 7-1481

GEORGE NOBILETTI
Pianistas ir Mokytojas
Mokina nuo 1921 m. Autorizuotas ir užtvirtintas Piano Mokytojas per New Yorko Universitetą
Lekcijas duoda Studijoj, arba mokinių namuose
STUDIJOS:
929 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Tel. Pulaski 5-1538
981 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Tel. Jefferson 3-6993
1763 Cropsey Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Bensonhurst 6-6631

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831
Geriausia Studija Brooklyne. Ateikit Persitikrinti

MERGINOS MERGINOS MERGINOS
Darbas Išsyk
Suvis Nieko Neimam už Patarnavimą
Yra tukstančiai reikalavimų į gražius namus vietinių darbininkių. Geras užmokestis, geros šeimynos. Atsimink, nieko neimam už patarnavimą.
Didžiausias Darbo Ofisas Brooklyne
SUSSER AGENCY
926 BROADWAY. Kampas Myrtle Ave., BROOKLYN, N. Y.

VIENINTELĖ LIETUVIŲ AMERIKOJE
AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA
325 E. 14th St., Near 1st Ave
Trumpam laike išmokinam viską kaslink Automobilio mechanizmo, praktikos vietos.
Išardymas, sutaisymas, suprast elektriką, ir magnetizmą, važiavimo ir automobilio planą.
Mokinam dienomis ir vakarais, lietuvių ir anglų kalbomis. Mokytojai yra gerai žinomi ekspertai L. TIKNEVIČUS, B. J. VAITKUNAS ir kiti. Leidimai (licences) ir Diplomai garantuojami. Užmokestis maža, mes padedam kiekvienam perkant automobilį.

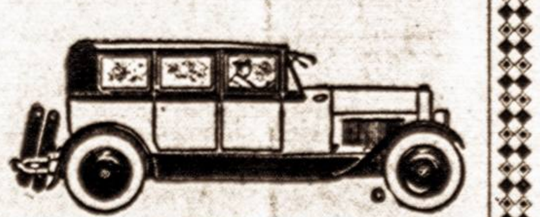

Užsirašymai į mokyklą kožną dieną nuo 9 val. ryte iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 ryte iki 2 val. po pietų.
Cosmopolitan Auto School
325 E. 14th Street Tel.: Algonquin 4-4049 New York, N. Y.

JONAS STOKES
Fotografas
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po num. *512 Marrion St.*, kamp. *Broadway*, Chauncey St., stotis, Brooklyn, N. Y.

Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausia.
JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Tel. Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Urdertaker)

416 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokiliams

Tel.: Newtown 9-4464
NOTARY PUBLIC

ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
54-41 — 72nd St.
arti Grand St., Maspeth, N. Y.

Tel.: Stagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Graborius-Undertaker
NOTARY PUBLIC
734 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STAGG 2-0706
Dr. BLADAS K. VENCIUS
— DANTISTAS —
X—RAY
Namų Tel.: Republic 9-3040
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Šventadieniais susitarus
499 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, NEW YORK

JOHN KAVOLIUS
49 E. 21St. Street
BAYONNE, N. J.
'VIENYBĖS' ĮGALIOTAS
AGENTAS
Galima užrašyt "Veenybę," užsisakyt Kalendorius, nusipirkt Knygų ir t. t.

LAISNIUOTA LIETUVĖ
Akušerka
(Midwife)

MRS. HELENE SHATOF
61 WOODBURY AVE.
Huntington, N. Y.
Phone Huntington 2049

LIETUVĖ AKUŠERĖ

A. GORBALEUSKA
164 BEDFORD AVENUE
Kampas North 8th Street
Tel. Greenpoint 9-2570
Reikalui esant statau bankas.

LAISNIUOTA LIETUVĖ AKUŠERĖ

MARIJONA TAMKIENĖ
138-31 Lloyd Road
Jamaica, L. I.
Tarpe Liberty ir 101st Avenues
Kampas Van Wyck Blvd.
Tel. Republic 9-6233
Kaip privažiuoti:—Canarsie treinu iki Atlantic Ave. Imti City Line treiną ir važiuoti iki Lefferts Ave. Paimti Liberty Ave. karą ir važiuoti iki Lloyd Rd.

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kudikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c., o per paštą 65c.

Kundroto aptieka, yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyrios ir geriausios. Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA
P. J. Kundrota, savininkas.
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(Kampas North 4-tos gatvės)
TEL.: GREENPOINT 9-2017-2360-3514

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika.
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Bigelow 0018
DAKTARAS
JOS. J. KRALIKAUSKAS
53 PAMONA AVE.
Newark, N. J.
Valandos: 1-3 — 6-8 po pietų
Sekmadieniais: 10-12 prieš pietus
Elizabeth Ofisas:
166 PARK PLACE
Tel. Elizabeth 2-0010
Valandos: 10—11 iš ryto
1—3 po pietų
6—8:30 vakare
ir pagal susitarimus

Tel. Greenpoint 9-4428
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 2 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal susitarimą
161 NORTH 6TH STREET
Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 9-0595
DAKTARAS
J. S. MISEVIČIUS
Office Hours:
8—10 A. M. 12—2 P. M.
6—8 P. M.
270 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.

Tel.: Mansfield 6-8787
Dr. Ed. W. Zukauskas
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Ultravioliti̇nė šviesa
Diathermia.
VALANDOS:
1—2 P. M., 6—8 P. M.
ir pagal sutartį.

Tel. Midwood 8-6261
Dr. H. Mendlowitz
(pirmiau 271 Berry St.)
Praneša savo draugams, jog jis dabar persikėlęs į
2220 AVENUE J
(Flatbush)
Brooklyn, N. Y.
Ofiso valandos:
1—3 p. m.
6—8 p. m.

NEPAMIRŠKIT!
TEL.: GREENPOINT 9-2320
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršuj Minėtais Reikalais Kreipkitės Pas Mane, o Busit Užganėdinti
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, NEW YORK
ĮSITĖMYKIT!